

Fides

67. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 08/2005 Katolskt stiftsblad

**50 vuotta
Köyliön
pyhiin-
vaelluksia:
s. 10-11**

**Nordiska
Helgonkungar:
s. 14**

**Uusi piispa
Osloon
nimitetty
s. 3**

**XX.
Weltjugendtag
Köln 2005**

Katse tulevaan

Median aikakaudella on vaikea olla vaiti terroriis-kuista, joita jotkin ääri-ryhmät tekevät eri puolilla maailmaa. He onnistuvat vastenmielisillä teoillaan tavoitteessaan varsin hyvin. Koko maailma seuraa tapahtumia korvat höröllä – ja kuulee terroristien sanoman.

Sanoma, joka meitä katolilaisia toivottavasti kiinnostaa enemmän kuin terroristien, on se,

jonka viemisen kaikkeen maailmaan Kristus antoi apostoleille tehtäväksi. Siksi on mielenkiintoista kääntää katse tulevaan, tarkemmin sanottuna lokakuussa pidettävään piispainsynodiin, jonka teemana on eukaristia.

Uutisissa synodin ensimmäisistä asiakirjaluonnoksista (*lineamenta*) kaksi seikkaa kiinnittää huomiota: Niihin on ensinnäkin kirjattu monien piispojen toive eukaristisen paaston palauttamisesta kolmituntiseksi. Toisekseen niissä yhä suuremmin huomautetaan siitä, kuinka mahdotonta on kirkon perusopetuksen kanssa ristiriitaista politiikkaa tekevien ja tukevien osallistuminen sakramentteihin. Usko kun ei ole vain yksityisasiasia.

Mitä tällainen teemojen valinta kertoo meille? Ehkä se kertoo siitä, että maailmanlaajuisesti kirkossa on huomattu, että eukaristiaan osallistumisesta on tullut liian vaivatonta, arkipäiväistä. Tai ehkä se kertoo siitä, että me emme enää näytä ottavan alttarin sakramenttia täysin todesta: emme aidosti elä ja toimi siinä uskossa, että Jumala, joka on rakkaus, on todella läsnä eukaristiassa, ei vain sunnuntaina, vaan joka ikinen päivä.

Siksi saamme iloiten odottaa synodin päätöksiä siitä, miten eukaristian rakkautta pyritään lisäämään, ja itse auttaa tässä työssä.

M. Tervaportti

Hiippakuntajuhla on lauantaina 13.8. Stella Marisissa. Ilmoittautumiset ja lisätietoja omasta seurakunnasta mahdollisimman pian. Tervetuloa!

Stiftsfest i Stella Maris firas på lördag den 13. augusti. Anmälningar och mera information vid församlingarna, så snabbt som möjligt. VÄLKOMMNA!

Diocesan Feast in Stella Maris on Saturday, August 13th. Register and get more information at your parish, as soon as possible. WELCOME!

Fides

Seuraava lehti

9/2005

Deadline

19.8.2005

Ilmestyy

2.9.2005

Vuoden 2005 aikataulu

numero	(deadline)	ilmestyy
01	(31.12.)	14.1.
02	(21.1.)	4.2.
03	(11.2.)	25.2.
04	(4.3.)	18.3.
05	(1.4.)	15.4.
06	(29.4.)	13.5.
07	(27.5.)	10.6.
08	(22.7.)	5.8.
09	(19.8.)	2.9.
10	(9.9.)	23.9.
11	(30.9.)	14.10.
12	(21.10.)	4.11.
13	(11.11.)	25.11.
14	(2.12.)	16.12.

Muistathan:

Hiippakunnan jäsenmaksu

Saaja:
Katolinen kirkko
Suomessa

Pankkitili:
NORDEA
101430-237491

Viitenumero:
90010

Sisällysluettelo

TOIMITUKSELTA

2 Pääkirjoitus

UUTISIA

3 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta

OREMUS

5 Hengellistä aineistoa

DOKUMENTTI

6 Kardinaali Joseph Ratzinger:
Kristikunta, mytologiasta luopuminen
ja totuuden voitto uskonnoista; osa 1/2

VAKIO-OHJELMAT JA KALENTERI

8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia

KÖYLIÖN PYHIINVAELLUS 50 VUOTTA

10 Viisikymmentä vuotta pyhiinvaelluksia Köyliön Pyhän Henrikin saarelle

11 Piispan saarna Köyliössä 2005

11 Välähdyksiä kesän 2005 Köyliön pyhiinvaellukselta

ARTIKKELEITA

12 Keväinen pyhiinvaellus Roomaan

12 Fatiman ihmeet – osa 6

13 Jeesuksen pikkusisar Aleth Marie in memoriam

PYHIMYS

14 Nordiska Helgonkungar

LUKJOILTA

15 Asiallisesti vihkivedestä

AJASSA

16 45000 vuoden vapautus kiirastulesta

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätoimittaja: Marko Tervaportti. Toimitus ja tilaukset: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puhelin 0208 350751. Fax 09-61294770. Pankkiyhteys: Sampo 800019-1242553. Ilmestyy 14 kertaa vuodessa. Vuosikerta eur 25, ulkomaille eur 30.

Paino/tryck: Iprint Oy
URL www.catholic.fi > fides
EMAIL fides@catholic.fi

5.8.2005

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaportti. Redaktion och prenumerati-on: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. Telefon 0208 350751. Fax 09-61294770. Bankförbindelse: Sampo 800019-1242553. Ut kommer med 14 nummer årligen. Prenumeration eur 25, till utlandet eur 30.

Paavi rohkaisi pappeja: Kestäkää kärsimyksistä huolimatta!

Tavatessaan lomansa lopuksi pohjoisitalialaisia pappeja paavi **Benedictus XVI** rohkaisi paimenia pysymään sitoumuksessaan pappuuteen huolimatta vaikeuksista, joita maallistunut yhteiskunta aiheuttaa.

Pyhä isä varoitti puheessaan, että tulevaisuus tuo yhä enemmän haasteita pappeudelle: "Tarvitaan paljon kärsivällisyyttä ja kestävyyttä kärsimyksen edessä." Hän rotesi, että papit saavat nykyään osakseen paljon vähemmän arvostusta ja suosiota kuin aikaisemmin ja että heitä monesti vaivaa sekä moraalinen että fyysinen väsymys. Kaikis-

ta vaikeuksista huolimatta paavi kannusti pappeja olemaan rohkeita "maailman tulevaisuuden palvelijoita".

Pyhän isän mielestä läntinen maailma on "kylästynyt omaan kulttuuriinsa" ja samalla pääsemässä yli jäykästä rationalismista, joka on vaikeuttanut Jumalan olemassaolon ja ihmistä kohtaan osoittaman rakkauden tunnistamista ja arvostamista. Se on ollut omiaan tekemään kristinuskosta subjektiivisen vallinnan sen sijaan, että siinä nähtäisiin objektiivinen tie totuuteen ja iankaikkiseen elämään.

Paavi arvioi länsimaiden olevan itsetuhon partaalla. "Me näemme sen tapahtuvan silmiemme edessä." Kirkon syrjäyttäminen maailman asioissa on "tämän historiallisen hetken ongelma".

Maallisen maailman voi paavin mukaan pelastaa kaaoksesta vain moraalisten arvojen ja vahvojen vakaumusten, jopa uhrautuvaisten tekojen kautta. Juuri siinä on katolisen papiston tehtävä: tuoda moraalista vakaumusta ja uskoa maailmaan, joka tarvitsee niitä epätoivoisesti.

KATT/VIS/CWNEWS

Uusi piispa Osloon nimitetty

Vatikaani julkaisi pyhän Olovin muistopäivänä perjantaina 28.7. paavi **Benedictus XVI:n** valinnan Osloon uudeksi piispaksi. Valinta oli tullut aiheelliseksi Osloon piispan **Gerhard Schwenzlerin** SSCC pydyttyä eroa tehtävästään viime keväänä.

Osloon uudeksi piispaksi on nimitetty norjalainen isä **Markus Bernt Eidsvig**, joka on augustinolaiskuoriherra ja

toimii Itävallassa Klosterneuburgin luostarin noviiimestarina.

Tuleva piispa Eidsvig on syntynyt Rjukanissa 12. syyskuuta 1953. Hän on suorittanut teologian opintonsa Heythrop Collegessa Englannissa ja vihitty papiksi Osloon hiippakunnassa 1982. Hän liittyi augustinolaiskuoriheroihin vuonna 1991.

KATT/VIS

Wienin arkkipiispa: Kirkko puolustaa tervettä järkeä suhteessa evoluutioon.

Sattuma ei ole evoluution alkuperä

Pohjois-Amerikassa ja Keski-Euroopassa on keskikesän aikaan käyty välillä kiihkeäkin keskustelua evoluutiosta. Keskustelun herätti Wienin arkkipiispan, kardinaali **Christoph Schönbornin** OP artikkeli New York Timesissa otsikolla "Finding Design in Nature", jossa hän puolustaa tervejärkistä suhtautumista suunnitelmallisuuden hyväksyvään evoluutioon mutta kyseenalaistaa samalla usdarwinistisen evoluutioajattelun. Siinä lähtökohtana on kaiken

evoluution sattumanvaraisuus.

Käytävässä keskustelussa kardinaali on toistuvasti vaatinut, ettei tieteellisistä teorioista saa tulla dogmaattisia, kyseenalaistamisen ulkopuolelle jääviä itsestäänselvyksiä. Vastakkainasettelussa ei niinkään ole kyse evoluutioteoriasta sinänsä, vaan "rajojen ylityksistä", kun tieteellisistä teorioista tehdään ideologioita, maailmankatsomuksia.

Kardinaali Schönbornin mielestä kirkon tulee näinä aikoina puolustaa tervettä jär-

keä. "Mikäli kaikki elämä olisi redusoitavissa biologisiksi tapahtumiksi, kenellä silloin olisi vastuuta mistään?" kardinaali kysyy. On kysymys siitä, onko evoluutio ilmiö, jolla ei ole määränpäättä (ziellos), vai onko sillä jokin määränpäättäjä (zielgerichtet).

Schönborn on jo yli 25 vuoden ajan tutkinut intensiivisesti biologian ja kosmologian kysymyksiä. Syytökset kreationismista naurattavat häntä. Hän viittaa siihen, että paavi Pius XII totesi jo vuonna 1950 kiertokirjeessään *Hu-*

Ordkrig Vatikanen - Israel

Kan ordkriget hota 40-årsminnet av historisk deklARATION?

Vatikanens talesman svarade 29 juli i skarpa ordalag på Israels kritik mot att påven **Benedictus XVI** inte nämde terroristattacker i Israel 24 juli och mot förre påven **Johannes Paulus II** för att ofta ha låtit bli att fördöma terroristattacker mot Israel.

Nimrod Barkan på Israels UD sade 26 juli till The Jerusalem Post att Vatikanen ofta underlätit att fördöma terrorism mot Israel och att "nu när det är en ny påve har vi bestämt oss för att ta itu med detta."

Några timmar senare svarade Heliga stolens presstalesman **Joaquín Navarro-Valls** med en lång lista på uttalanden från Johannes Paulus II.

Det var i samband med middagsbönen söndag 24 juli som **Benedikt XVI** fördömde den gängna veckans terrordåd och nämnde Egypten, Turkiet, Irak och Storbritannien. 25 juli beklagade Israels UD att påven inte nämnde terroristattacker i Netanya i Israel 12 juli, över en vecka tidigare.

Den skarpa kritiken från Israel kom överraskande för Vatikanen. Johannes Paulus II, som avled 2 april, var den förste påve som besökte en synagoga och berömdes ofta av Israel och judiska organisationer. Den nye påven **Benedikt XVI** sade från början att han ville prioritera relationerna med judarna. 19 augusti skall han besöka en synagoga i Köln i samband med den katolska världsungdomsdagen.

En del bedömare menar att det israeliska utspelet kan hänga ihop med de utdragna

förhandlingarna om att äntligen reda ut den katolska kyrkans ekonomiska och juridiska ställning i Israel till följd av överenskommelsen mellan Israel och Heliga stolen 1993. Det har hela tiden varit Israel som skjutit upp förhandlingarna med olika ursäkter.

Förhandlingarna började officiellt 1999. Men de senaste åren har Israel undvikit att ens möta Heliga stolens delegation. I augusti 2003 lämnade Israel förhandlingsbordet och återvände bara efter hårda påtryckningar från USA.

Efter att ha kommit överens om några få möten under år 2005 skulle de bägge delegationerna träffas 19 juli. I sista sekunden sköt Israel upp mötet till 25 juli. AsiaNews citerar kyrkliga källor i Jerusalem som menar att Israel sökte efter ett svepskal för att skjuta upp mötet än en gång.

AsiaNews citerar experter som säger att relationerna mellan Israel och Heliga stolen drabbats av en kris som hotar att fördunkla firandet av 40-årsminnet av Andra Vatikankonciliet epokgörande deklARATION om ickekristna religioner *Nostra Aetate*, som innebar ett historiskt steg framåt för relationen mellan katoliker och judar. DeklARATIONEN publicerades 28 oktober 1965, och 40-årsminnet skulle firas på olika platser världen runt under hösten.

KATT/VATIKANRADION

mani Generis, ettei katolinen usko aseta esteitä evoluution käyttämälle selitysteorianana, kunhan pysytään luonnontieteellisen metodin rajoissa ja mahdollisuuksissa.

Myös paavi Johannes Paavali II on muistuttanut, että "oikein ymmärretty luomisusko ja oikein ymmärretty evoluutiooppi eivät ole toistensa tiellä": luominen on evoluution edellytys, evoluution valossa siitä tulee aikaan ulottuva tapahtuma, jossa Jumala nähdään "taivaan ja maan luoja".

Keskeistä Schönbornin mukaan on lopulta, että "[t]ieteelliset teorit, jotka yrittävät selittää pois suunnitelmallisuuden ilmenemisen 'sattuman ja välttämättömyyden' avulla eivät ole alkuunkaan tieteellisiä, vaan, kuten Johannes Paavali sanoi, inhimillisestä järjestä luopumista".

KATT/KATH.NET

Paavi lomalla

Paavi **Benedictus XVI:n** kesäloma alkoi heinäkuun alkupuolella Pohjois-Italian Alpeilla samalla Les Combes -nimisellä paikkakunnalla, missä hänen edeltäjänsä Johannes Paavali II lomaili kymmeniä kertoja. Pariviikkoisen loman aikana paavi keskittyi kirjoittamiseen sekä rentoutui pianon ääressä.

Vatikaanin lehdistöosaston mukaan pyhän isän oli lomansa aikana tarkoitus ensi sijassa saada valmiiksi kirja,

jota hän on valmistellut viimeiset kolme vuotta, siis vielä uskonopin kongregaation prefektinä toimiessaan. Häneltä odotetaan myös ensimmäistä kiertokirjettä, jollainen totutusti pitää tavallaan sisällään uuden paavin ohjelman omalle pontifikaatilleen.

Paavi siirtyi heinäkuun lopussa kesäasunnolleen Castel Gandolfoon Rooman eteläpuolelle.

KATT/VIS/ZENIT

Paavi tapasi Kirkkojen maailmanneuvoston pääsihteerin

Kirkkojen maailmanneuvoston pääsihteerin, kenialainen pastori **Samuel Kobia** vieraili torstaina 16. kesäkuuta paavi **Benedictus XVI:n** luona Vatikaanissa. Keskustelun aiheena oli muun muassa kristinuskon painopisteen siirtyminen Euroopasta Afrikkaan sekä ekumenia.

Pyhä isä vakuutti tapaamisessa, että hänen perustavaa laatua oleva sitoumuksensa on edistää kristittyjen ykseyttä. Katolinen kirkko on perustamattomasti mukana

kristittyjen ykseyden etsinnässä.

"Todistuksemme ja profeettallinen äänemme, lähetystyömme ja palvelumme ovat kaikki vaikuttavampia, kun voimme rukoilla, todistaa, puhua ja toimia yhdessä", pääsihteerin Kobia sanoi. Pääsihteerin Kobia myös kutsui paavin vierailulle Kirkkojen maailmanneuvoston toimipisteeseen Genevessä.

KATT/VIS/KT

Påven fördömer mord på biskop i Kenya

Påven **Benedikt XVI** fördömde 16 juli "det barbariska mordet" på en katolsk biskop i Kenya. Det var vid åttatiden på torsdagskvällen som tre beväpnade män sköt mot 77-åriga biskopen i stiftet Isiolo i norra Kenya, Luigi Locati, som var på väg hem från stiftskontoret. Han avled en timme senare. Man vet ännu inte vad som låg bakom mordet, men biskopen uppges ha hotats till livet tidigare.

Biskop Luigi Locati föddes 1928 i Vercelli i Italien. Han kom till Kenya 1963, 45 år gammal, och var apostolisk vikarie, ett slags provisorisk biskop, i Isiolo sedan 1995. Han hade bett att få gå i pension så som katolska biskopar brukar göra när de fyller 75. Biskopen i Marsabit **Ambrogio Ravasi**, som också kom-

mer från Italien, berättar för missionsnyhetsbyrån Fides att biskop Locati var glad för att han just fått veta vem som skulle efterträda honom.

I ett telegram å påven Benedikt XVI:s vägnar beskrev statssekreteraren kardinal **Angelo Sodano** på lördagen biskop Luigi Locati som en "hjärtmodig missionär". Vatikanens dagstidning ägnade på fredagen (15.7.) en stor del av förstasidan åt mordet. Samma dag fördömdes mordet av Kenyas biskopar genom deras ordförande biskop **Cornelius Korir**, som sade att Kenya har förlorat en missionär som ägnat sitt liv åt att tjäna de fattiga.

KATT/VATIKANRADION

Yhdysvaltalaispiispat muistuttavat moraalista

Yhdysvalloissa kesän mittaan joidenkin hiippakuntien piispat ovat muistuttaneet uskovia kirkon perusopetuksesta syntyyvyyden sääntelyyn liittyen. Keskustelu on liittynyt kampanjointiin luonnollisen perhesuunnittelun (*Natural Family Planning*, NFP) ja ylipäänsä avioliiton kestävyuden puolesta.

Phoenixin piispa **Thomas Olmsted** muistutti artikkelissaan paikallisessa hiippakuntalehdessä siitä, että "keinokekoisten ehkäisyvälineiden käyttö on, tietenkin, aina moraalisesti väärin". Tunnettujen biologisten seurausten lisäksi ehkäisyvälineiden käyttö haittaa piispan mukaan

aina myös avioliitossa elävän miehen ja naisen välistä suhdetta: "Joka kerta kun avioparia käyttää ehkäisyä, puolisoit pidättävät rakkautta pois toisiltaan. Aviollisesta yhteydestä tulee silloin pelkkää nautinnon hakua eikä se enää ole itsensä antamista, yhdistävää ja mahdollisesti hedelmällistä, jollaiseksi Jumala sen on luonut."

Mycös Saint Louisin arkkipiispa **Raymond L. Burke** puuttui aiheeseen kirjoittaessaan 37-vuotta sitten julkaistun paavi Paavali VI:n kierto-kirjeen *Humanae vitae* (Syntyyvyyden sääntelystä) ajankoh-taisuudesta: "37 vuotta on kulunut siitä, kun paavi Paa-

vali VI kirjoitti Kristuksen opetuksesta liittyen ilmiöön, jota voidaan kutsua avioelämän ja rakkauten universaaliksi kriisiksi, nimittäin keinotekoisien ehkäisyvälineiden käytöstä aviollisen liiton sisällä."

Burken mukaan keinotekoinen ehkäisy aiheuttaa "miehen ja naisen välisen kunnioituksen tuhoutumisen avioliitossa". Hän myös huomautti, että Paavali VI oli oikeassa arvioidessaan sekä naisten arvostuksen että moraali-arvojen noudattamisen erityisesti nuorison keskuudessa kärsivän tällaisesta kehityksestä.

KATT/CWNEWS

Biskop Arborelius nöjd med Italiens folkomröstning rörande forskning på embryon

Eftersom endast en fjärdedel av de röstberättigade deltog är röstresultatet inte giltigt. Av de 25 procent som röstade sa drygt 75 procent ja till en lagändring. I en opinionsundersökning anger 65 procent att de avstod från att rösta av moraliska skäl. Resten ville inte rösta. Det innebär att en klar majoritet av det italienska folket var mot en lagändring.

Stockholms biskop **Anders Arborelius** OCD kommenterar lyder i sin helhet:

"Människor börjar dra åt sig öronen för allt manipulerande med mänskligt liv. Många är skrämde över en utveckling där mänskligt liv ses som en produkt som kan omformas och anpassas efter vad som är efterfrågat på marknaden. Det är en sund reaktion att inte acceptera att mänskligt liv hanteras och manipuleras efter eget gottfinnande."

Påven **Benedikt XVI** hade uppmanat till röstbojkott och katolska kyrkan i Italien har varit starkt engagerad i kampanjen.

KATT/

WWW.KATOLSKAKYRKAN.SE

Paastokeräys 2005

Keräys seurakunnittain:

P.Birgitan ja Autuaan Hemmingin srk: 716,85

P.Henrikin kat.srk: 723,50

P.Marian srk: 1.885,55

Nasaretin pyhän perheen srk: 483,35

P.Olavin srk: 219,04

P.Ristin srk ja Pietarsaaren kappeli: 781,90

P.Ursulan srk: 290,15

Seurakuntien kautta 5.100,34 ja tilisiirroin 5.621,60, yhteensä 10.721,94.

Lämmin kiitos osallistuneille toivottaa Caritaksen hallitus ja toimisto

OULUN SEURAKUNNAN MATKA HELSINKIIN

Pyhiinvaellus Pyhän Henrikin marttyyrikuoleman 850-vuotisjuhlan ja hiippakunnan 50-vuotisjuhlan kunniaksi.

Ohjelma:

Lauantai, 3 syyskuuta: Klo 10.00 bussi lähtee kirkon edustalta. Klo 19.00 saapuminen Helsinkiin. Majoitus Scandic Grand Marina -hotellissa, 2 hengen huoneissa. Illallinen hotellissa (hinnassa, 3 menua)

Sunnuntai, 4 syyskuuta: Aamiainen hotellissa. Klo 10.00 lähtö Pyhän Henrikin katedraaliin. Klo 11.00 juhlallinen messu, jossa piispa antaa paavin siunauksen juhlavuoden anetta varten. Kirkkokahvit. Klo 15.00 lähtö Ouluun.

Kuljemme Pohjolan Turistiauto -yhtiön linja-autolla: 50-paikkainen, vm. 99-05, wc, video, ilmast, cafefix, cd.

HINTA 103 euroa/hlö. Ilmoittautuminen 15.8. mennessä.

1500-luvun alun villa- ja silkkikangastyö Flanderista. Sen yksityiskohtana on kuva pyhästä Johannes Kastajasta kädessään kirja ja lammas (vas.), pyhä Augustinus kädessään oma sydämensä ja pyhä Hieronymos edessään leijona. Pyhän Johannes Kastajan mestauksen muistopäivää vietetään 29.7. Christus Rex, Inc.

Välsignad är du, o Maria

Välsignad är du, o Maria, de fattigas dotter som blev mor till konungarnas konung. Han vilken himlarna prisar, har varit gömd i ditt sköte. Din mun har tröstat honom och dina armar har burit honom. Du har varit en vagn som har burit eldens Gud!

Välsignad är du, o jungfru, som har fött lejonungen, som Jakob talade om! Han ödmjukade sig själv... och blev ett lamm, för att bestiga korset för vår frälsning. Han förutsade dig, trädet som skulle ge killingen som räddade Isaks liv.

Välsignad är du, o välsignade, ty genom dig har förbannelsen över Eva blivit upphävd. Tack vare dig har den gemensamma skulden till ormen som varat i generationer blivit betald. Ty du har fött den skatt som har fyllt världen med häpnad. Från dig har det ljus som besegrat mörkrets valde kommit.

EFRAIM SYRIERN, 306-373

Rukouksen apostolaatti

Me rukoilemme ...

Elokuu

Että maailman nuortenpäivä innoittasi nuoria, niin että heissä heräisi halu kohdata Kristus ja löytää hänessä elämälleen tiennäyttäjää.

Että papit, sääntökuntalaiset ja maallikot, jotka täydentävät opintojaan Roomassa, saisivat siellä elämälleen hengellistä rikkautta.

Syyskuu

Että kaikkien maiden hallitukset kunnioittaisivat oikeutta uskonnonvapauteen.

Että kristillinen julistus nuorissa kirkoissa auttaisi säilyttämään myös kansallista kulttuuria.

Böne-apostolatet

Vi ber ...

Augusti

Att våldsdömsdagen inspirerar unga människor och hos dem väcker en önskan att möta Kristus och i honom finna en vägvisare för det egna livet.

Att präster, ordensfolk och lekfolk, som fullbordar sin utbildning i Rom, blir andligt berikade av vistelsen i den eviga staden.

September

Att rätten till religionsfrihet blir respekterad av alla länders regeringar.

Att den kristna förkunnelsen i de unga kyrkorna också verkar för bevarandet av den nationella kulturen.

Sunnuntait ja juhlapyhät

7.8. KIRKKOVUODEN 19. SUNNUNTAI (III)

1L 1 Kum. 19:9a, 11-13a
Ps. 85: 9ab-10, 11-12, 13-14. Ks 8
2L Room. 9:1-5
Ev. Matt. 14:22-33

14.8. KIRKKOVUODEN 20. SUNNUNTAI (IV)

1L Jes. 56:1, 6-7
Ps. 67: 2-3, 5, 6+8. Ks 4
2L Room. 11: 13-15, 29-32
Ev. Matt. 15:21-28

15.8. ma AUTUAAN NEITSYT MARIAN

TAIVAASEEN OTTAMINEN, juhlapyhä (velvoittava)
1L Ilm. 11:19a; 12:1-6a, 10ab
Ps. 45: 10, 11-12, 16. Ks 10b
2L 1 Kor. 15: 20-27
Ev. Luuk. 1: 39-56

21.8. KIRKKOVUODEN 21. SUNNUNTAI (I)

1L Jes. 22:19-23
Ps. 138: 1-2a, 2bc-3, 6+8bc. Ks 8bc
2L Room. 11: 33-36
Ev. Matt. 16:13-20

28.8. KIRKKOVUODEN 22. SUNNUNTAI (II)

1L Jer. 20:7-9
Ps. 63: 2, 3-4, 5-6, 8-9. Ks 2b
2L Room. 12:1-2
Ev. Matt. 16:21-27
Keräys Pyhän maan hyväksi.

4.9. KIRKKOVUODEN 23. SUNNUNTAI (III)

1L Hes. 33:7-9
Ps. 95: 1-2, 6-7abc, 7d-9. Ks 7d-8a
2L Room. 13:8-10
Ev. Matt. 18:15-20

**Rakkaus unoh-
taa kaiken, se
antaa anteeksi
kaiken. Rakka-
us antaa kai-
ken varaukset-
ta.**

PYHÄ PIO
PIETRELINALAINEN

Nykyinen paavi Benedictus XVI puhui uskonopin kongregaation prefektinä 27.11.1999 Pariisin Sorbonnen yliopistossa otsikolla "Kristikunta, mytologiasta luopuminen ja totuuden voitto uskonnoista". Dokumentoimme esitelmän kokonaisuudessaan tässä ja seuraavassa lehdessä.

Kristikunta, mytologiasta luopuminen ja totuuden voitto uskonnoista

Voiko kristinusko vaatia, että sitä pidetään "oikeana uskontona" (religio vera)? Vai onko tämä vaatimus valistuksen edistyessä menettänyt merkityksensä?

Toisen kristillisen vuosituhannen lopulla kristinusko on juuri Euroopassa, alkuperäisellä leviämisaalueellaan, joutunut syvälliseen kriisiin, joka johtuu sen totuuden vaatimuksen kriisistä. Tällä kriisillä on kaksi ulottuvuutta. Ensinnä tulee yhä enemmän esille kysymys, voidaanko totuuden käsitettä yleensä mielekkäällä tavalla soveltaa uskontoon, eli toisin sanoen, onko ihmisen mahdollista oppia tuntemaan varsinaisen totuus Jumalasta ja jumalallista asioista.

Nykyihmistä kuvaa paljon pikemmin buddhalainen vertaus elefantista ja sokeista miehistä. Erään Pohjois-Intiassa eläneen kuninkaan kerrotaan kerran koonneen kauptungin kaikki sokeat asukkaat yhteen paikkaan. Sen jälkeen hän esitteli kokoontuneille elefantin. Muutaman hän antoi kosketella sen päätä. Samalla hän sanoi: "Sellainen on elefantti." Toiset saivat koskettaa sen korvaa tai syöksyhammasta, kärsää, vatsaa, jalkaa, takapuolta tai häntä-karvoja. Sen jälkeen kuningas kysyi heiltä jokaiselta: "Millainen on elefantti?" Ja he vastasivat aina sen mukaisesti, mitä osaa he olivat koskettaneet: "Se on kuin punottu kori... Se on kuin pata... Se on kuin aurantanko... Se on kuin aita... Se on kuin pylväs... se on kuin huhmar... se on kuin luuta." Sen jälkeen he - niin vertaus kertoo - joutuivat keskenään riitaan, ja huutaen: "Elefantti on sellainen ja sellainen" he syöksyivät toistensa kimppuun ja löivät toisiaan nyrkeillä kuninkaan suureksi huviksi.

Uskontojen välinen kiista näyttää nykyihmistä samantyyppiseltä kuin tämä sokeina syntyneiden riita. Tuntuu näet siltä, että me olemme sokeina syntyneitä, kun kyseessä ovat jumaluuden salaisuudet. Kristinusko ei nyky-

selle ajattelulle suinkaan esiinny myönteisemmässä valossa kuin muut uskonnot - päinvastoin: Totuuden vaatimuksensa johdosta se näyttää olevan erittäin sokea kaiken jumaluutta koskevan tietomme rajallisuutta kohtaan, ja sille on ominaista erityisen typerä fanaattisuus, joka moukka-maisesti selittää kokonaisuudeksi sen pienen palan, jota se itse on kokenut ja koskettanut.

"Metafysiikan loppu" ja kristinuskon vertauskuvien maailma

Tämä aivan yleinen epäily totuuden vaatimusta kohtaan uskonnon asioissa on sitten vielä vahvistunut kysymyksistä, joita moderni tiede on asettanut kristinuskon alkuvaiheille ja sisällölle: Evoluutioteorian mukaan luomisoppi näyttää vanhentuneelta; tiedot ihmisen alkuperästä tuntuvat kumoavan opin perisynnistä; kriittinen eksegeetikka tekee Jeesuksen henkilöahmon suhteelliseksi ja asettaa kysymyksiä, jotka koskevat hänen tietoisuuttaan Jumalan Pojasta; kirkon synty Jeesuksesta näyttää epävarmalta, ja niin edelleen. "Metafysiikan loppumisen" myötä kristinuskon filosofinen perusta on käynyt ongelmalliseksi ja sen historialliset perusteet ovat uusien historian menetelmien johdosta hämärtyneet.

Tämänkin vuoksi on siis lähellä ajatus, että kristinuskon sisältöjä pidetään vain vertauskuvallisina, että niille ei myönnettä suurempaa totuusarvoa kuin uskonnonhistorian myyteille ja että ne nähdään eräänlaisena uskonnollisena kokemuksena, jonka tulisi asettua nöyrästi muiden rinnalle. Tässä mielessä voidaan sitten näennäisesti edelleen pysyä kristittyinä ja

käytetään jatkuvasti kristinuskon ilmaisutapoja, joiden vaatimus on tosin perusteellisesti muuttunut: Se mikä totuutena oli ollut ihmiselle velvoittava voima ja luotettava lupaus, muuttuu nyt yleisen uskonnollisen tunteen sivistykselliseksi ilmenemismuodoksi, joka liittyy läheisesti eurooppalaisesta syntyperämme tapahtumiin ja kohtaloihin.

Ernst Troeltsch on tämän vuosisadan alussa määritellyt filosofisesti ja teologisesti tämän kristinuskon sisäisen vetäytymisen alun perin yleismaailmallisesta vaatimuksesta, joka saattoi perustua ai-noastaan totuuden vaatimukseen. Hän oli päätenyt vakau-mukseen, ettei kulttuurien rajoja voitu ylittää ja että uskonto oli sidoksissa kulttuuriin. Kristinusko oli siten vain se puoli Jumalan kasvoista, joka oli kääntynyt kohti Eurooppaa. "Kulttuuri- ja rotuyhteisöjen yksilölliset erikoisuudet" ja "niiden suurten yhdistävien uskonnottomuodotelmien erikoispiirteet" nousivat ylimmän oikeusasteen arvoon. "Kuka uskaltaisi siis tässä tehdä todella ratkaisuvia arvovertailuja? Sen voisi tehdä vain Jumala itse, joka on itsestään tehnyt mahdolliseksi nämä eroavuudet." Sokeana syntynyt tietää, ettei hän ole syntynyt eläkkeeseen sokeana, ja siksi hän lakkaamatta kyselee sokeutensa syytä ja miten hän löytäisi keinon päästä sokeudesta. Vain näennäisesti ihminen on tyytynyt tähän tuomioon, siihen olennaiseen nähden, josta meidän elämänsämme lopulta johtuu, että olemme syntyneet sokeina.

Hyvätit totuudelle

Jättiläismäinen yritys ottaa koko maailma omistukseensa, saada irti elämästämme ja elämäämme varten kaiken, mikä vain on mahdollista,

osoittaa - samoin kuin ekstaasin, itsensä ylittämisen ja itse-tuhon kultin purkaukset -, ettei ihminen alistu tähän tuomioon. Ellei hän näet tiedä, mistä hän tulee ja miksi hän on olemassa, eikä hän silloin koko olemukseltaan ole virheellinen, epäonnistunut luominen? Näennäisesti välinpitämättömän hyvästijättö totuudelle, joka koskee Jumalaa ja meidän itsemme varsinaista olemusta, näennäinen tyytyminen siihen, ettei siitä asiasta enää tarvitse välittää, on harhauttava. Ihminen ei voi tyytyä siihen, että hän on olemukseltaan sokeana syntynyt ja pysyy sellaisena. Hyvästijättö totuudelle ei koskaan voi olla lopullinen.

Koska asia on näin, täytyy vanhanaikainen kysymys kristinuskon totuudesta asettaa uudelleen, vaikka se monien mielestä on tarpeeton ja siihen on mahdotonta vastata. Mutta miten kysymys asetetaan? Epäilemättä kristillisen teologian täytyy tutkia huolellisesti niitä instansseja, joita filosofian, luonnontieteiden ja historian alalla on pystytetty kristinuskon totuuden vaatimusta vastaan, ja asettua vastaamaan niiden väitteisiin. Toiseksi teologian täytyy koettaa saada aikaan kokonaisnäkemys kysymyksestä, joka koskee kristinuskon todellista luonnetta, sen asemaa uskontojen historiassa ja sen paikkaa ihmisten elämässä. Tah-toisin ottaa askeleen tähän suuntaan valaisemalla kysymystä, miten kristinusko itse alkuaikoina näki totuuden vaatimuksensa uskontojen maailmassa.

Marcus Terrentius Varro ja teologian lajit

Varro erottaa kolme "teologian" lajia, jolloin hän teologi-alla tarkoittaa "ratio, quae de diis explicatur". Voisimme kääntää sen "jumaluuden ym-

märtäminen ja selittäminen". Nämä kolme lajia ovat "theologia mythica", "theologia civilis" ja "theologia naturalis". Neljäljälä määritelmällä hän sitten selittää tarkemmin, miten nämä "teologiat" on ymmärrettävä.

Ensimmäinen määritelmä koskee teologeja, joiden tehtävänä on harjoittaa näitä kolmea teologiaa: Myyttisen teologian harjoittajia ovat runoilijat, koska he ovat laatineet lauluja jumalista ja ovat siis jumalten laulajia. Fyysisen (luonnollisen) teologian harjoittajia ovat filosofit, siis oppineet, ajattelijat, jotka totunnaisen lisäksi kyselevät todellisuutta, totuutta.

Valtiollista (civilis) teologiaa harjoittavat "kansat", jotka eivät valintansa mukaan ole liittyneet filosofeihin (siis totuuteen), vaan runoilijoihin, heidän runollisiin näkyihinsä, kuviinsa ja hahmoihinsa.

Toinen määritelmä koskee sitä todellisuuden "paikkaa", jonka yhteyteen kyseinen teologia kuuluu. Silloin myyttistä teologiaa vastaa teatteri, jolla oli peräti uskonnollinen, kulttiin liittyvä asema. Vallitsevan mielipiteen mukaan näytelmät järjestettiin Roomassa jumalien käskystä. Poliittista teologiaa vastaa *urbs* (Rooma), mutta luonnollisen teologian tilana on maailman-kaikkeus.

Kolmas määritelmä mainitsee näiden kolmen teologian sisällön: Myyttisen teologian sisältönä ovat runoilijoiden luomat jumalaistarut. Valtiollinen teologia sisältää kultin, luonnollinen teologia taas vastaa kysymykseen, keitä jumalat ovat. Tässä kohdassa kannattaa kuunnella tarkemmin: "Ovatko jumalat - Herakleitoksen mukaan - lähtöisin tulesta vai - Pythagoraan mukaan - luvuista vai - Epikuroksen mukaan - atomeista, vai vielä muista ilmiöistä, joita korvat voivat helpommin kestää koulun seinien sisäpuo-

lolla kuin ulkona torilla...” Tässä tulee aivan selvästi näkyviin, että tämä luonnollinen teologia on mytologiasta luopumista tai paremmin sanotuna valistusta, joka tarkastelee kriittisesti myyttistä hahmoa ja selittää sen luonnon-tieteellisesti ja avoimesti. Kultti ja tieto eroavat toisistaan. Kultti jää välttämättömäksi poliittisen tarkoituksenmukaisuuden vuoksi, tieto taas vaikuttaa uskontoa tuhoavasti, ja siksi sitä ei pitäisi viedä torille.

Lopuksi on vielä neljäs määritelmä: Mikä todellisuuden laji on näiden eri teologioiden sisältönä? Varron vastaus kuuluu: Luonnollinen teologia käsittelee ”jumalien luontoa” (jota ei lainkaan ole olemassa), muut kaksi teologiaa käsittelevät *divina instituta hominum* eli ”ihmisten jumalallisia institutioita”. Siten koko ero lopulta rajoittuu toisaalta fysiikkaan antiikin merkityksessä ja toisaalta kulttiuskontoon. ”Valtiollisella teologialla ei siis lopulta ole jumalaa, vaan ainoastaan ’uskonto’, kun taas luonnollisella teologialla ei ole uskontoa, vaan ainoastaan jumaluus.” Tällä ei näet voi olla uskontoa, sillä sen jumalaa -siis tulta, lukuja, atomeita - ei voida uskonnollisesti puhutella. Siten ’uskonto’ (jolla tarkoitetaan oleellisesti kulttia) ja todellisuus, järkiperäinen tieto todellisuudesta, ovat kaksi erillistä aluetta rinnakkain. ’Uskonto’ ei saa oikeutustaan jumaluuden todellisuudesta, vaan poliittisesta tehtävästään. Se on instituutio, jota valtio tarvitsee olemassaolonsa varten. Epäilemättä olemme tässä tulleet uskonnon myöhäisvaiheen, jossa uskonnollisuuden

valtion naiivius on murtunut ja sen hajoaminen siten on alkanut.

Uskonto valtiollisena kulttina

Uskonnon varsinainen side valtiolliseen yhteisöön ulottuu kuitenkin paljon syvemälle. Kultti on lopulta järjestettyä toimintaa, jota ei sellaisena voida mitata totuuskysymyksen mukaan. Varro eli aikana, jona uskonnon poliittinen päämäärä oli vielä riittävän voimakas saamaan sellaisenaan oikeutuksensa. Siksi hän vielä saattoi edustaa pikemminkin kypsymätöntä käsitystä valistuksesta ja poliittisesti motivoitun kultin totuudettomuudesta. Melko pian uusplatonismi alkoi etsiä kriisin ratkaisemiseksi toista keinoa, jonka varaan keisari Julianus sitten rakensi koettaessaan elvyttää roomalaisen valtionuskonnon: Se mitä runoilijat sanovat sisältää vertauskuvia, joita ei saa käsittää fysiikaalisella tavalla, mutta ne ovat kuitenkin kuvia, jotka ilmaisevat sanoin kuvaamatonta kaikille niille ihmisille, joille mystisten yhteyden kuninkaallinen tie ei ole mahdollinen. Vaikka kuvat sellaisinaan eivät ole tosia, niitä pidetään nyt kuitenkin oikeutettuina, koska ne lähentävät meitä siihen, mitä ei koskaan voida sanoa ilmaista.

Täten olemme jo menneet tapahtumien edelle. Uusplatoninen asenne oli näet puolestaan jo reaktio kristilliseen kannanottoon, joka koski kysymystä kristillisen kultin perustelusta ja sen pohjana olevasta uskon paikanmäärityksestä uskontojen typologiassa. Palatkaamme

siis Augustinukseen. Mihin hän sijoittaa kristinuskon Varron esittämien uskontojen kolmen lajin joukossa? On hämmästyttävää, että hän epäroimattä osoittaa kristinuskolle paikan fyysisen (luonnollisen) teologian alueelta, filosofisen valistuksen piiristä. Täten hän seisoo täysin samalla linjalla kristinuskon ensimmäisten teologien eli toisen vuosisadan apologeettien kanssa ja vieläpä sen kristillisyyden paikanmäärityksen kanssa, jonka Paavali esittää Roomalaiskirjeen ensimmäisessä luvussa ja joka puolestaan perustuu Vanhan testamentin viisauden teologiaan ja ulottuu sitä kautta psalmeissa esiintyvään jumalien pilkkaamiseen.

Kristinuskon, ”fysiikaalinen” teologia

Tämän näkemysten mukaan kristinuskon edelläkävijät ja sen sisäinen valmistelu ovat löydettävissä filosofisen valistuksen piiristä, eivät uskonnoista. Kristinuskon ei Augustinuksen ja hänelle ratkaisevan raamatullisen tradition mukaan perustu myyttisiin kuviin ja aavituksiin, joiden oikeutuksena on lopulta niiden poliittinen hyödyllisyys, vaan sen pohjana on se jumalallinen, minkä todellisuuden järjellinen analyysi voi havaita. Toisin sanoen: Augustinus samaistaa raamatullisen monoteismin niihin maailman perustusta koskeviin filosofisiin oivalluksiin, jotka ovat erilaisina variaatioina kehittyneet antiikin filosofiassa. Tätä tarkoitetaan, kun kristinuskon pyhän Paavalin Areiopagilla pitämästä puheesta lähtien esittää vaatimuksen olla *religio vera*, oikea uskonto. Tämä merkitsee, että kristillinen usko ei perustu runouteen eikä politiikkaan, näihin uskonnon molempiin suuriin lähteisiin, vaan se perustuu tietoon. Se kunnioittaa sitä olevaa, joka on kaiken olemassa olevan pohjana, todellista Jumalaa. Kristinuskossa valistus on muuttunut uskonnoksi eikä enää ole sen vastustaja.

Koska asia on näin, koska kristinuskon ymmärsi olevansa mytologiasta luopumisen, tiedon ja siten totuuden voitto, sen vuoksi sen täytyi pitää itseään yleismaailmallisena ja siksi se täytyi viedä kaikille kansoille, ei erityisenä uskontona, joka syrjäyttää toisia, ei eräänlaisesta uskonnollisesta imperialismista lähtien, vaan totuutena, joka tekee näennäiset myyttiset hahmot tarpeettomiksi. Ja juuri siksi kristin-

uskon täytyy polyteismien avaran suvaitsevuuksensa keskellä näyttää sietämättömältä, uskonnovastaiselta, ”ateismita”. Se ei pitäytynyt suhteellisuuteen ja mahdollisuuteen vaihtaa vertauskuvia, se häiritsi siten ennen kaikkea uskontojen poliittista hyödyllisyyttä ja vaaransi siis valtion perustukset, kun se ei tahtonut olla uskonto uskontojen joukossa vaan tiedon voitto uskontojen maailmasta.

Toisaalta tähän kristinuskon paikanmääritykseen uskonnon ja filosofian maailmassa liittyy myös sen voima saada ihmiset vakuuttuneiksi. Jo ennen kristillisen lähetystyön alkamista antiikin sivistyneet piirit etsivät ”jumalaa pelkäävään” hahmossa yhteyttä juutalaiseen uskoon, joka heistä näytti filosofisen monoteismin uskonnolliselta muodolta ja siten samalla vastasi järjen vaatimuksia ja ihmisen uskonnollista tarvetta, johon filosofia ei yksin pystynyt vastaamaan: Pelkästään ajatuksen luomaa jumalaa ei rukoilla. Jos taas ajattelun löytämä jumala nyt kohtaa meidän jonkin uskonnon sisällä puhuvana ja toimivana jumalana, silloin ajattelu ja usko ovat päässeet sopuun.

Täydellinen filosofia, joka on kohdannut totuuden

Synagogaan liittymisen kohdalla jäi jäljelle yksi epätydyttävä seikka: Ei-juutalainen saattoi tulla vain ulkopuolinen eikä voinut koskaan tulla siihen täysin kuuluvaksi. Tämä kahle - kuten Paavali selitti - oli kristinuskossa katkaistu Kristuksen hahmon kautta. Vasta nyt juutalaisuuden uskonnollisen monoteismin oli tullut yleismaailmalliseksi ja siten ajattelun ja uskon yhdistymisen, *religio vera*, kaikille avoimeksi. Justinus filosofiksi, Justinus marttyyria (+167) voidaan pitää luonteenomaisena hahmona, joka päätyi kristinuskoon. Hän oli tutkinut kaikkia filosofioita ja lopulta tunnistanut kristinuskosta todellisen filosofian, *vera philosophia*. Tullessaan kristityksi hän ei oman vakaumuksensa mukaan ollut luopunut filosofista, vaan oli vasta nyt tullut kokonaan filosofiksi. Vakuumusta siitä, että kristinuskon oli filosofia, täydellinen eli totuuden kohdannut filosofia, pysyi voimassa vielä kauan kirkkoisien ajan jälkeen. Se oli aivan luonnollisesti ajankohtainen vielä 1300-luvulla Nikolaus Kabasilasin bysantti-

laisessa teologiassa. Tosin filosofiaa ei tällöin käsitetty puhtaasti teoreettisuuteksi akateemiseksi oppiaineeksi, vaan sitä pidettiin ennen kaikkea myös käytännössä oikean elämisen ja kuoleamisen taitona, joka toki voi onnistua vain totuuden valossa.

Valistuksen ja uskon sulautuminen yhteen, joka toteutui kristillisen lähetystyön kehittyessä ja rakennettaessa kristillistä teologiaa, toi tosin esille myös tuntuja korjauksia filosofiseen jumalakuvaan, joista on mainittava ennen muuta kaksi. Ensimmäinen korjaus on siinä, että Jumala, johon kristityt uskovat ja jota he kunnioittavat, on - päinvastoin kuin myyttiset ja poliittiset jumalat - todella *natura Deus*. Siinä siis tulee esiin filosofinen valistus. Samalla nyt kuitenkin pätee rajoitus: *non tamen omnis natura est Deus*, ei kaikki luonto ole Jumalaa. Jumala on luontonsa mukaan Jumala, mutta luonto sellaisenaan ei ole Jumala.

Tehdään ero kaiken käsittelevän luonnon ja sen olevaisen välillä, joka on sen perusta ja antaa sille alun. Siten fysiikka ja metafysiikka eroavat nyt selvästi toisistaan. Palvotaan ainoastaan todellista Jumalaa, jonka ajattelun avulla voimme oppia tuntemaan luonnosta. Hän on kuitenkin enemmän kuin luonto. Hän kulkee luonnon edellä, ja luonto on hänen luomansa. Tämän luonnon ja Jumalan erottamisen rinnalle tulee toinen, vielä syvällisempi tieto: Luonnon jumalaa, maailman sielua tai muuta vastaavaa ei ollut voitu rukoilla. Olemme todenneet, ettei se ollut ”uskonnollinen jumala”. Jo Vanhan testamentin ja aivan erityisesti Uuden testamentin usko sanoo kuitenkin, että tämä Jumala, joka kulkee luonnon edellä, on kääntynyt ihmisten puoleen. Juuri siksi, ettei hän ole pelkästään luontoa, hän ei ole vaikenava Jumala. Hän on astunut historiaan, tullut ihmisistä vastaan, ja siten ihminen voi nyt lähestyä häntä. Hän voi päästä yhteyteen Jumalan kanssa, koska Jumala on tullut yhteyteen ihmisen kanssa.

KARDINAALI JOSEPH RATZINGER
(PAAVI BENEDICTUS XVI)

(... jatkuu seuraavassa numerossa ...)

Vakio-ohjelma

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-6824040, fax 09-6224618. Sähköposti henrik(at)catholic.fi. Kotisivu henrik.catholic.fi.

La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu; **su** 9.45 missa latina (1. ja 3. su engl.; 2. su ranska; 4. su esp.; 5. su engl.) 11.00 päämessu, 12.30 eri kielisiä messuja tai perhemessu, 18.00 iltamessu. **Ma, ke, pe**, messu 18.00; **ti, to** messu 7.30. **Ke** 17.30 ruusukkorukous; **pe** 17.30 adoraatio. Rippiaika **la** 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@catholic.fi. Kotisivu maria.catholic.fi.

Huom! **UUSI PERUSOHJELMA:** **La** 18.00 aattomessu, **su** 10.00 päämessu suomeksi, kirkkokahvit; 11.30 messu (1. su ruotsiksi, 2. su englanniksi, 3. su suomeksi/vietnamiksi, 4. su englanniksi, 5. su saksaksi), kirkkokahvit. 18. iltamessu. **Ma** 13.30 messu; **ti, to, pe** 18.00 iltamessu; **ke** 7.30 messu. **Ti** 18.00 ruusukkorukous tai vesper. **To, kk** 1. **pe** 18.30 adoraatio. Rippitilaisuus: **ti** ja **la** 17.30-18.00 tai sopimuksen mukaan.

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@catholic.fi. Kotisivu birgitta.catholic.fi

Su 10.30 päämessu, 18.30 iltamessu englanniksi/Mass in English, **ma, ke, pe, la** 7.30 aamumessu, **ti, to** 18.30 iltamessu. **To** 18.00 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@catholic.fi. Kotisivu olavi.catholic.fi

Su 10.30 päämessu. **Ke** 18.00 iltamessu. Tiedot muiden arkipäivien messuista puhelimitse ja kirkon ovelta. Rippitilaisuus sopimuksen mukaan. Messut Jyväskylän kirkossa yleensä: **ma** 18.00 (sisarten kappelissa), **ti** 7.00, **ke** 18.00, **to** 7.00, **pe** 7.00 **la** 8.00. Poikkeukset seurataa kirkon ilmoitustaululta.

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@catholic.fi. Kotisivu www.kolumbus.fi/risti.

Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 18.00 iltamessu/Mass in English. **Ti, to** 7.30 aamumessu, **ma, ke, pe** 19.00 iltamessu. **Ke** 18.40 iltarukous. **pe** 18.30 adoraatio. **La** messu kysy papilta. Rippi jokapäivä puol tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. Matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattaa vaimuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista kirkon ilmoitustaululta.

Kouvola

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@catholic.fi. Kotisivu www.sci.fi/~stan. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

Su 11.00 (1., 2. ja 5. sunn.) tai 18.00 (3. ja 4. sunn.) päämessu kirkossa, **to** 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. **pe** messu ja adoraatio klo 18.00, paaston aikana perjantaisin ristintien hartaus klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

Oulu

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. ja fax 08-347834. Isä Paolon gsm 041-5731595. Sähköposti perhe@catholic.fi.

Su 11.00 päämessu. **Ma, ti, ke, pe** 18.30 iltamessu. **Ke, la** 19.00 neokatekumenaalisyhteisön liturgia. Rippitilaisuus **pe** 17.30 - 18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

6.8. la 18.00 aattomessu.
7.8. kirkkovouden 19. sunnuntai: 9.45 lat/engl; 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu.
13.8. la autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: hiippakunnan juhla. Bussin lähtö Stella Marisiin klo 9.00. Juhlallinen messu Stella Marisissa klo 11.00. Paluu klo 16.00. 18.00 iltamessu.
14.8. kirkkovouden 20. sunnuntai: 9.45. lat/ranska; 11.00 päämessu; 12.30 perhemessu. 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu.
20.8. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu.
21.8. kirkkovouden 21. sunnuntai: 9.45 lat/esp; 11.00 päämessu; 16.00 messu Porvoossa; 18.00 iltamessu.
3.9. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu.
4.9. kirkkovouden 23. sunnuntai: 9.45 lat/engl; 11.00 päämessu; 12.30 messu italiaksi; 16.00 messu puolaksi; 18.00 iltamessu.

----- Diaspora -----
Porvoo: 21.8. su 16.00

Ruusukko keskiviikkoisin ja adoraatio perjantaisin taas syyskuussa. Kirkkokahveja ei sunnuntaisin vaan keskiviikkoisin 14.8. asti.

Pyhän Marian seurakunta

6.8. la Herran kirkastuminen: 10.00 messu suomeksi, 18.00 aattomessu.
7.8. kirkkovouden 19. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 18.00 iltamessu.
13.8. la hiippakuntapäivä Stella Marikessa, 18.00 aattomessu.
14.8. autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen: 10.00 messu suomeksi/ koululaisten messu; 18.00 iltamessu.
20.8. la 18.00 aattomessu.
21.8. kirkkovouden 21. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 18.00 iltamessu.
27.8. la 18.00 aattomessu.
28.8. kirkkovouden 22. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 18.00 iltamessu.
3.9. la 18.00 aattomessu.
4.9. kirkkovouden 23. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi, 18.00 iltamessu

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

7.8. kirkkovouden 19. sunnuntai: 10.30 päämessu; 18.30 Mass in English.
13.8. la hiippakunnan päivä Stella Marikessa.
14.8. kirkkovouden 20. sunnuntai: 10.30 autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen, juhlamessu; 18.30 Mass in English.
21.8. kirkkovouden 21. sunnuntai: 10.30 päämessu; 18.30 Mass in English.
27.8. la 9.30 katekeesi; 13.00 perhemessu.
28.8. kirkkovouden 22. sunnuntai: 10.30 päämessu; 18.30 Mass in English.
3.9. la 10.30 lastenkerho; 12.30 perhemessu.
4.9. kirkkovouden 23. sunnuntai: 10.30 päämessu; 18.30 Mass in English.
8.9. to 18.30 Neitsyt Marian syntymäjuhlan messu.
9.9. pe 17.00 katekeesi Porissa; 18.00 messu Porissa.
10.9. la 9.30 katekeesi; 13.00 perhemessu.
11.9. kirkkovouden 24. sunnuntai: 10.30 päämessu; 18.30 Mass in English.

----- Diaspora -----
Pori: 9.9. pe 17.00 katekeesi, 18.00 messu

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

7.8. kirkkovouden 19. sunnuntai: 10.30 messu
13.8. la Hiippakunnan juhla Stella Marisissa

14.8. kirkkovouden 20. sunnuntai: 10.30 päämessu
15.8. ma autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen (velvoittava) 18.00 messu
21.8. kirkkovouden 21. sunnuntai: 10.30 päämessu
27.8. la lauantaikurssi, 12.15 messu, vahvistettaville valmistuspäivä
28.8. kirkkovouden 22. sunnuntai: Kirkon vihkimisen vuosijuhla, joka siirretään päivästä 26.8. Vahvistus ja kirkonottaminen (piispan messu) 10.30 päämessu

Pyhän Olavin seurakunnan matkat:

Hiippakuntajuhla **la 13.8.**, lähtö **pe klo 19.00.**

Juhlavuoden pyhiinvaellus katedraaliin **su 4.9.**

Ilmoittautukaa pikaisesti kirkkoheralle!

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

7.8. kirkkovouden 19. sunnuntai: 10.30 päämessu.
13.8. la 7.45 lähtö kirkon edestä hiippakuntajuhlaan Stella Marikseen.
14.8. kirkkovouden 20. sunnuntai: 10.30 päämessu; 18.00 Mass in English.
15.8. ma 19.00 Neitsyt Marian taivaaseen ottamisen juhlamessu.
20.8. la 9.30 katekeesi; 14.00 perhemessu.
21.8. kirkkovouden 21. sunnuntai: 10.30 päämessu; 14.00 messu puolaksi; 18.00 Mass in English.
28.8. kirkkovouden 22. sunnuntai: 10.30 päämessu; 18.00 Mass in English.
4.9. kirkkovouden 23. sunnuntai: 10.30 päämessu; 18.00 Mass in English.

----- Diaspora -----

Kurikassa: la 3.9. klo 18.30.
Hämeenlinnassa (Matti Alangon katu 11): su 7.8. klo 15.00; su 4.9. klo 15.00.
Lapulla: la 3.9. klo 9.00.
Pietersaarella (Kappelitie 5): la 3.9. klo 12.00.
Vaasassa (Koulukatu 45): la 3.9. klo 16.00.

Kouvola

Pyhän Ursulan seurakunta

7.8. kirkkovouden 19. sunnuntai: 11.00 liturgia.
14.8. kirkkovouden 20. sunnuntai: 11.00 liturgia.
21.8. kirkkovouden 21. sunnuntai: 11.00 päämessu.
25.8. to 18.00 iltamessu.
28.8. kirkkovouden 22. sunnuntai: 11.00 päämessu.
2.9. pe 18.00 messu ja adoraatio (kuukauden 1. perjantai).
4.9. su: seurakunnan pyhiinvaellus Pyhän Henrikin katedraaliin.

----- Diaspora -----

Lahti: 3.9. la 14-16 uskonnonopetus (Diakonissalaitos, Sibeliuksenkatu 6 C, 2. kerr.); messu 16.00.

Oulu

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

5.8. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta; 18.30 iltamessu.
7.8. kirkkovouden 19. sunnuntai: 11.00 päämessu; 17.00 messu Torniossa.
12.8. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta; 18.30 iltamessu.
14.8. kirkkovouden 20. sunnuntai: 11.00 päämessu; 17.30 messu Rovaniemellä.
15.8. ma 18.30 autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottaminen.
19.8. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta; 18.30 iltamessu.

21.8. kirkkovuoden 21. sunnuntai: 11.00 päämessu; 17.00 messu Torniossa.
26.8. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta; 18.30 iltamessu.
28.8. kirkkovuoden 22. sunnuntai: 11.00 päämessu; 17.00 messu Raahessa.
2.9. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta; 18.30 iltamessu.
3.9. la 10.00 seurakunnan pyhiinvaellus Helsinkiin pyhän Henrikin marttyyrikuoleman 850-vuotisjuhlan ja hiippakunnan 50-vuotisjuhlan kunniaksi.
4.9. kirkkovuoden 23. sunnuntai: 11.00 päämessu; 17.00 messu Torniossa.
9.9. pe 18.00 pyhän sakramentin palvonta; 18.30 iltamessu.
11.9. kirkkovuoden 24. sunnuntai: 11.00 päämessu; 17.30 messu Rovaniemellä.

----- Diaspora -----
Torniossa 7.8., 21.8. ja 4.9. klo 17.00.
Rovaniemellä: 14.8. ja 11.9. klo 17.30.
Raahessa: 28.8. klo 17.00.

TOIMISTOT

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. (09) 2416095, fax (09) 5885157. Sähköposti katekeesi@catholic.fi, kotisivu www.katekeettinenkeskus.fi

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 0208350751, fax 09-61294770. Sähköposti info@catholic.fi. Kotisivu www.catholic.fi

KESKUKSET

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koivjärvi. Puh. 019-335793, fax 019-335892.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 09-61206711, fax 09-61206710. Email: kirjasto@studium.fi

Kirjasto on kesätaulla. Samoin messuista kannattaa tiedustella etukäteen.

8.8. ma klo 18.00 **pyhän Dominikuksen juhlapyhän messu**. Kahvitarjoilu. Tervetuloa.

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh 09-1357998, fax 09-68423140. Sähköposti info@caritas.inet.fi. www.caritasfinland.fi

TAPAHTUMIA

Catholic Students' Club

Welcome to the **Rosary and Holy Mass** (Latin/English) in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: *schedule not decided yet*. For students and young adults and anyone interested in the Catholic Faith.

Jubilee year! This year is the tenth year since the founding of the CSC. Special programme to come.

Karmeliittamaallikot

Hiljainen rukous (klo 17.00-17.30) ja **vesper** (17.30-17.45) maanantaisin Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelisä. Tervetuloa!

Maallikkofransiskaanit OFS

Maallikkofransiskaanit O.F.S. kuuluvat maailmanlaajuiseen fransiskaaniseen perheeseen, jonka alkuperä perustuu Assisin pyhän Franciscuksen (1182-1226) osoittamaan elämäntapaan. Maallikkofransiskaaneilla on kanonisen lain mukaiset säännöt. Tämä on toimintamme 57. vuosi Suomessa. Kokouspaikka on Pyhän Marian seurakuntasali, Mäntyte 2, 00270 HELSINKI.

Seuraava kokouksemme on torstaina 15.9. klo 17.00.

Pyhän Henrikin seura

Pahoittelemme painattamiemme pyhän Henrikin kuvien suomenkielisten ja ruotsinkielisten tekstien virheitä.

Rakkauten lähetyssisarret

Adoraatio maanantaisin klo 18.00 ja pyhä messu perjantaisin klo 18.00. Tervetuloa! Kaarikuja 2 K 60, Kontula, Helsinki. Puh. 09-3403795.

Teresa ry

Teresat kokoontuvat pääasiallisesti Pyhän Marian seurakuntasalissa, Mäntyte 2, joka kuukauden 1. ja 3. tiistai. Ilta alkaa messun vietolla Pyhän Marian kirkossa klo 18.30. Messua edeltää ruusukorokous klo 18.00 alkaen.

Teresa ry on Helsingin molempien kato-
listen seurakuntien yhteinen yhdistys. Toimimme pääkaupunkiseudulla Pyhän Henrikin ja Pyhän Marian seurakuntien karitatiivisen työn hyväksi järjestämällä myyjäisiä, joiden tuotosta luovutamme kirkkoherrojen jaettavaksi avustuksia vanhusten, sairaiden ja lasten tarpeisiin, sekä tuemme nuorten toimintaa. Yhdistyksellä on myös tärkeä tehtävä katolisen identiteetin vahvistamisessa ja sen vuoksi esitelmä- ja keskusteluiluallat muodostavat laajan osan toiminnastamme. Tervetuloa mukaan toimintaan!

Hiippakunnan eläkeläispäivä: ks. ilmoitus sivulla 15.

Seurakuntien ja yhdistysten ilmoitukset seuraavaan lehteen ajalle 2.9.–23.9. on toimitettava viimeistään 19.8. mieluiten sähköpostitse osoitteeseen

info@catholic.fi

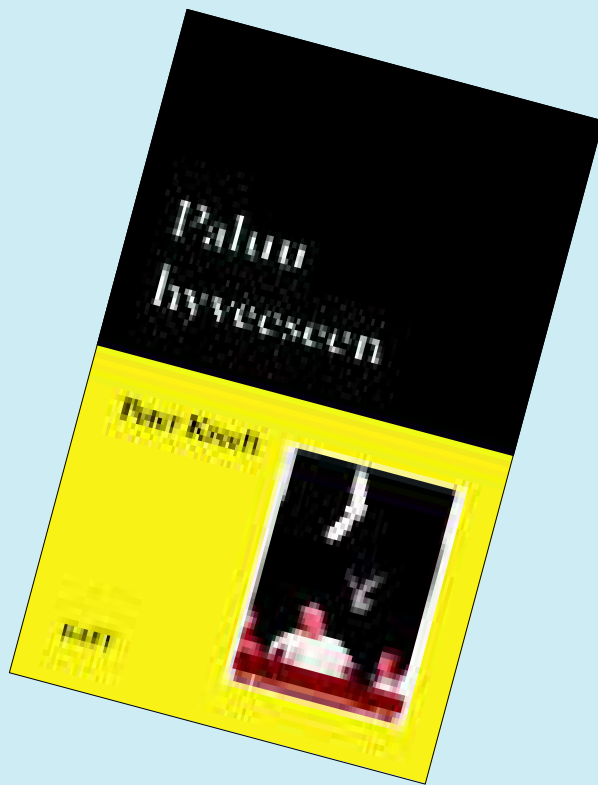
Säilytä aina tärkeästä aineistosta kopio itselläsi!

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*

Yhteys/Contact: Markus Mäkelä 040-7178833.

Klassisten hyveiden paluu:

Paluu hyveeseen

Kirja joka herättää ajatuksia. Nyt tilattavissa Katolisesta tiedotuskeskuksesta hintaan 17 euroa + postituskulut. 232 sivua.

Katolinen tiedotuskeskus, puh. 0208 350751, sähköposti info@catholic.fi, www.catholic.fi > kirjamyynti.

Peter Kreeft muistuttaa meitä, että "etiikka ilman hyvettä on illuusio". Hän perustaa kantansa kristilliseen havaintoon, jonka mukaan hyve on uskon hedelmä. Siksi hän ei epäröi vetää esiin uskon miekkää ja puhaltaa sitten hyveen torveen, kehottaen meitä liikkeelle (Pico della Mirandolan sanoin) "liittymään taisteluun kuin sodan torven sointiin" ihmisen korkeamman luonnon puolesta ja hylkäämään aikamme vegetatiiviset ja sensuaaliset erheet. Tämä kirja, Paluu hyveeseen, on kyllästetty vanhoilla hyveillä. Se kehottaa meitä uudistamaan ne itsessämme.

Russell Kirkin esipuheesta

Viisikymmentä vuotta pyhiinvaelluksia Köyliön Pyhän Henrikin saarelle

Katolinen pyhiinvaellusperinne Köyliön Kirkkokarille, saarelle, jonka paikalla kansallispyhimyksemme uskotaan kohdanneen marttyyrikuolemansa tammikuussa 1156 on jatkunut nyt jo 50 vuotta.

Lähdimme Köyliöön, Kirkkokarille, Pyhän Henrikin saarelle. Kuinka monennen kerran?

Köyliö kuuluu ehdottomasti meidän perheen kesäohjelmaan. Pyhiinvaellus pyritään tekemään joka vuosi: vaeltaen viikon tai kaksi päivää vanhaa keskiaikaista pyhiinvaellustietä, matkaten autolla tai linja-autolla, mutta sinne on päästävä. Sieltä yksi perheemme jäsen löysi avio puolisonkin. Esteitä on joskus ollut, milloin Brasilian matka, milloin auton reistailu matkalla Köyliöön. Lieneekö Lallilla silloin ollut sormet pelissä? Pyhän Henrikin pyhiinvaellus kuuluu meidän meidän suomalaisen katolilaisen kesään, on kuulunut jo 50 vuotta.

Academicum Catholicum teki pohjoismaisine vieraineen ensimmäisen pyhiinvaellusmatkansa Köyliön Kirkko-

karille jo vuonna 1951. Tämä lieneekin ollut reformaation jälkeen ensimmäinen katolilaisten pyhiinvaellus pyhän Henrikin surmapaikalle. Vuodesta 1955 on sitten säännöllisesti tehty pyhiinvaelluksia ja pidetty messuja tällä suomalaisen kristillisyyden merkki-paikalla. Tänä vuonna oli siis juhlamessu.

Vaellus jalan oli ekumeeninen. Eri puolilta Varsinais-Suomea ja Satakuntaa lähti vaeltajia ja he tapasivat sitten Köyliössä ja kulkivat viimeiset kilometrit yhdessä. Katolilaisen ryhmä lähti isä **Wieslaw Swiechin** SCJ johdolla Yläneeltä, niin kuin viime vuosina on tehty. Helsingistä tuli linja-auto ja kaikista muistakin seurakunnista taisi olla pyhiinvaeltajia paikalla. Stelikestä tuli pieni joukko lastenleiriläisiä.

Messuun osallistui - niin kuin joka vuosi - runsaasti

myös paikkakuntalaisia, jotka myös hoitivat kuljetuksen saarelle veneillään. Paikkakuntalaisten järjestämästä voileipä- ja kahvitarjoilusta nautimme messun jälkeen.

Tänä vuonna sää suosi. Ei tullut kaatosadetta kesken messun, niin kuin monena vuonna on tapahtunut. Pienet lastenleiriläiset eivät värjötelleet sinisinä kylmästä kuten joskus menneinä vuosina. Tuulikin oli sopiva: tuuli sen verran, että hyttyset pysyivät loitolla. Olosuhteet olivat siis hyvät. Kulkue alkukesän peltojen läpi on aina yhtä tunnelmallinen. Myös autoilla tulevat saavat vaeltaa pari sataa metriä alas rantaan. Pieni hämminki ennen messua vain vapautti tunnelmaa: Messuviini oli nimittäin unohtunut Helsinkiin, mutta sitä saatiin Köyliön luterilaisesta kirkosta. Tämä on sitä käytännön

ekumeniaa. Onko Lallin valta lopullisesti murtunut?

Matalien kivimuurien ympärillä harras joukko osallistui piispa **Józef Wróbelin** SCJ viettämään messuun. Luonnon temppelissä puiden holvien alla tuntee kiitollisuutta siitä, että kesä on tullut Suomeen, myös kristinuskon kesä.

Ensin väkeä näytti olevan vähän, mutta kommuuniojonoa riitti kuitenkin pitkään. Takavuosina on kuitenkin väkeä joskus ollut paljon enemmän. On tuntunut siltä, että pieni saari ei koko väkijoukkoa pysty kannattamaan, vaan että se kohta vaipuisi järven syvyksiin. Sieltähän se on tullutkin, tavallaan, perimätiedon mukaan saaren ovat rakentaneet keskiajan pyhiinvaeltajat, jotka halusivat näin saada muistopaikan pyhälle Henrikille.

Köyliön Kirkkokarilla voi tuntea, kuinka tärkeitä Köyliö ja Pyhän Henrikin pyhiinvaellus ovat meille nykyisinkin katolisen identiteettimme rakentajina. Täysin rinnoin lauloimmekin messun lopuksi Ramus virens - hymnin:

*Ergo plebs Fennonica,
gaude de hoc dono
quod facta est catholica
verbi Dei sono.*

Niinpä kansa Suomen maan, iloitse, kun kerran katoliseks' armoasaan sun teki sana Herran.

Jäin kuitenkin kaipaamaan monia tuttuja, monia, jotka olen tavannut juuri Köyliössä vuodesta vuoteen.

Mutta ... ehkä sitten ensi vuonna tapaamme.

EVA AIRAVA

Piispan saarna Köyliössä

Rakkaat sisaret ja veljet!

Myös tänä suurena juhlapuolenamme olemme tehneet pyhiinvaelluksen tänne Köyliöön. Paikka, jossa me seisomme on pyhä ja sillä on suuri merkitys maaillemme ja sen kristillisille kirkkoille. Traditi- on mukaan pyhä Henrik – Suomen ensimmäinen katoli- nen piispa – sai surmansa täl- lä paikalla ja täällä hänen ve- rensä vuoti ja sekoittui lopul- ta järven veteen. Vertausku- vallisesti voitaisiin sanoa, että pyhän Henrikin veri on tällä tavalla pyhittänyt suomalai- sen vesistön. Ja tästä vedestä on vuosisatojen aikana kehity- nnyt kirkko, koska vedellä kastettiin maamme asukkaat silloin ja vedellä heidät kaste- taan yhä. Sitä kautta pyhän piispa Henrikin uskosta on tullut perusta meidän uskol- lemme.

Aluksi tämä maa oli pyhän Henrikin saavuttaman hengel- lisen voiton todistaja – hänen uskonsa, rakkautensa ja toi- vonsa olivat voittaneet. Vaika hän tuli tänne Ruotsin kun- nankaan ritareiden kanssa, hä- nellä ei ollut kädessään miek- kaa, vaan Jeesuksen Kristuk- sen risti ja Raamattu. Hän ei kantanut sydämessään vihaa, vaan rakkautta muita koh- taan. Hän ei kutsunut sotaan. Hän oli tullut tänne johdat- tamaan ihmisiä pyhyyteen ja siksi hän julisti Jeesuksen Kristuksen evankeliumia, jota ihmiset uskoivat Jumalaan, rakastaisivat häntä, olis- vat kuuliaisimpia hänelle ja pani- sivat toivonsa häneen. Samal- la hän puhui myös niistä vel- vollisuuksista, joita ihmisillä on Jumalaa kohtaan, jotta he eläisivät hyvin ja saavuttaisivat ikuisen pelastuksen. Siksi piis- pa Henrik kutsui myös paran- tukseen ja kehotti ihmisiä luopumaan pahoista teoista, tekemään sovinnon Ju- malan kanssa ja elämään hä- nen ystävänä.

Pyhän Henrikin kuolema oli marttyyrikuolema. Mutta mitä se tarkoittaa? Kristilli- seen marttyyri-käsitteeseen kuuluu kaksi tärkeää tunnus- merkkiä: Ensiksi surmatuksi tuleminen siksi, että usko Jeesukseen Kristukseen ja on hänen evankeliuminsa todista- ja. Marttyyri alistuu kuole- maan kieltäytymällä kaikesta vastatoimesta ja vihasta vainoo- jiaan kohtaan. Silti hän usein nuhtelee heitä. Histori- asta tunnemme monia mart- tyyreita, jotka sanoivat vai- noojilleen totuuden, koska

halusivat kutsua heitä käänty- mykseen. Samalla he silti myös rukoilivat vainoojiansa puolesta. Jeesus Kristus antoi itse esimerkin, kun hän rukoili niiden puolesta, jotka nau- litsivat hänet ristille: ”Isä, anna heille anteeksi. He eivät tiedä, mitä tekevät.” (Luuk. 23:34) Samalla tavalla toimi pyhä Stefanos juuri ennen kuolemaansa: ”Herra, älä vaadi heitä tilille tästä synnistä!” (Ap.t.7:60)

Krakovan pyhä piispa Stan- nislauus arvosteli aikanaan ko- vasti kuningasta, kun hän kohteli julkeasti alamaisiaan. Tästä syystä piispa joutui kär- simään marttyyrikuoleman. Englantilainen arkkipiispa John Fischer kuoli marttyyri- na siksi, että hän vastusti kun- ningas Henrik VIII:ta, kun tämä halusi erota vaimostaan Katarina Aragonialaisesta.

Usein ajatellaan, että sel- laisia marttyyreita oli pääasias- sa vain ensimmäisinä vuosisa- toina tai keskiajalla, mutta ei enää nykymaailmassa. Mutta todellisuus yllättää meidät.

1900-luku oli kaikkien ai- kojen verisin koko kristikun- nan historiassa. Kristuksen syntymän jälkeen ei minään vuosisatana niin moni kristity - katolilainen, ortodoksi tai protestantti, - maallikko, pappi tai piispa ole kohdannut marttyyrikuolemaa kuin pel- kästään 1900-luvulla. Esimer- kiksi nykyisten laskelmien mukaan kolmen ensimmäi- sen vuosisadan aikana, eli Rooman keisarien toimeen panemissa suurissa vainoissa, kuoli noin kymmenen tuhat- ta marttyyriä. Sen sijaan aino- astaan vuonna 1996 lasketaan 156.000 kristityn kuolleen marttyyriä (Nina Shean rap- portti).

Tätä tosiasiaa saattaa olla vaikea ymmärtää ja hyväksyä. Siitä ei ole myöskään helppo nykyään saarnata kirkossa, sil- lä rakkaudesta saarnaamista pidetään mieluisampana. Elä- mä on kuitenkin joskus toi- senlaista kuin mitä me odo- tamme tai mitä toivoimme sen olevan, ja vainot pelotta- vat meitä. Silti tämän ei pitäisi olla meille yllätys. Jeesuksen sanat opetuslapsille ovat aina yhtä ajankohtaiset: ”Ei palveli- ja ole herransa suurempi. Jos minua on vainottu, vaino- taan teitäkin.” (Joh. 15:20)

Rakkaat sisaret ja veljet! Emme saa unohtaa sitä, että monia maallikoita, pappeja ja piispoja vainotaan nykyään enemmän kuin aikaisemmin. Tätä tapahtuu myös verettö-

mällä tavalla silloin, kun hei- tä loukataan ja mustamaala- taan julkisesti esimerkiksi hei- dän oppinsa takia ja siksi, että he pysyvät uskollisina evan- geliumille ja kirkolle.

Näistä evankeliumille us- kollisista marttyyreista haluai- sin muistella tässä hetkessä yhtä aikalaistamme, nimittäin italialaista Gianna Beretta Mollaa. Hän kuoli vuonna

1962 ja vuonna 1994 Johan- nes Paavali II julisti hänet au- tuaaksi. Raskaana ollessaan Gianna joutui valitsemaan oman elämänsä ja syntymät- tömän tyttärensä elämän väli- lä ja hän kieltäytyi tyttärensä surmaamisesta, siis abortista. Autuas Gianna teki päätök- sensä tietäen, että se perustuu raamatulliseen totuuteen: ih- miselämä kuuluu vain Juma-

lalle eikä ihminen voi sitä tu- hota.

Muistakaamme myös tämä, mikä koskee seuraan meitä kaikkia: Meidän us- komme ja rakkautemme Ju- malaan ei vahvistu elämän mukavuuksien keskellä, eli sil- löin, kun kaikki on niin kuin itse haluamme; missä kaikki tapahtuu omien toiveitten mukaan; missä elämä ei maksa minulle mitään. Mutta meidän uskomme ja rakkau- temme vahvistuvat siitä, että olemme uskollisia Jumalalle. Tällöin ei tarvitse heti olla kysymys suurista teoista. Useimmiten on kysymys arki- sista ja pienistä tehtävistä, joita meillä on hoidettavana- mme. Jos pysymme pienissä asi- oissa uskollisina niille velvoit- teille, joita usko ja Jumalan käskyt asettavat, olemme jo ilmaisesti alitruitemme. Pyhä Henrik antoi meille ensim- mäisenä todistuksen tällaisesta uskollisuudesta. Hänen elä- mänsä ja kuolemansa on meil- le aito testamentti. Meidän on syytä mietiskellä myös sitä täällä ollessamme ja pyytää Jumalalta sellaisen uskollisuu- den lahjaa. Aamen.

+ JÓZEF WRÓBEL SCJ
HELSINGIN PIISPA

Välähdyksiä kesän 2005 Köyliön pyhiinvaellukselta

Motto: Jumalan pyhä peltomies hylkäsi ilot maailman, taakkanaan vaara, vaivan ies, hän kylvi sanaa Jumalan.

Kauniin kesäisen aamun leppeydessä, hiljaisen Pyhän Henrikin kirkon edustalla, nousimme linja-autoon matkustaaksemme Köyliöön kun- nioittamaan Suomen apostolia ja Kristuksen sanan tuojaa Pyhää piispa Henrikkiä. Lämpimän ja hartaan tunnelman vallitessa veisasimme matkan aikana muistovärsyjä sekä rukoilimme ruusukkoa. Ennenkuin huomasimme- kaan, olimme jo saapuneet Humppilaan tau- kopaikalle. Siinä viivähdimme vain pienen kesäisen kahvihetken verran ja jatkoimme sitten matkaa perille.

Köyliössä muodostimme sinne jo aiemmin saapuneitten vaeltajien kanssa yhteisen kulku- een, joka suoritti marssin rantaan siellä jo odot- televien veneitten luo. Köyliöläisten venemies- ten ystävällisellä avustuksella matkasi kulkue- emme venekunta toisonsa jälkeen kirkkokarille muistomessua viettämään. Todellista ekumeni- aa saimme kokea paikallisen luterilaisen kirkon taholta, sillä se antoi käyttöömme viiniä mes- sua varten. Meiltä oli näet kirkkoviini päässyt matkan tohinassa jotenkin unohtumaan. Mes- su sujui hyvin ajoitaisista hyttysparvista ja tuu- lenpuuskista huolimatta. Vanhan kansan peri-

mätieto kertoo näiden puuskien ja hyttysten olevan piispa Henrikin surmaajan talonpoika Lallin tekosia. No, eipä se Lalli meitä sieltä pois pelottanut kuitenkaan.

Messun päätyttyä matkasimme jälleen ystä- vällisten Köyliöläisten veneillä takaisin rannal- le, jossa meitä odotti herkullinen kahvi- ja voi- leipätarjoilu. Myös tästä runsaat kiitokset Köy- liöläisille. Mukavaa oli myös se, että meillä oli hiippakuntamme oma piispa matkassamme. Tämä iloinen ja lämminhenkinen seurakuntan- sa paimen loi osaltaan hyvin hartaan tunnel- man tälle vaellukselle.

Ensikertalaisena ja vasta omakohtaisen ka- tolisen tien aloittaneena sain kunniakkaan henkilökohtaisen tehtävän kulkueen lipunkan- tajana. Tämä tehtävä jatkui vielä messussakin, jossa seisoin yhdessä erään sisaren kanssa lähel- lä alttaria ikäänkuin lippuvartiassa. Tämänkal- tainen messuun osallistuminen jätti sieluuni unohtumattoman rauhantunteen ja ilon siitä, että myös vasta kirkkoon jäseneksi aikova ote- taan huomioon näin hienosti.

MARTTI J. REIN

Keväinen pyhiinvaellus Roomaan 4.-9.5.2005

Jo viime syksynä Fidekseen tuli ilmoitus suunnitella olevasta pyhiinvaellusmatkasta Roomaan. Vuosi 2005 onkin kaikille suomalaisille kristityille erityinen, koska tänä vuonna vietämme kristinuskon Suomeen saapumisen 850-vuotisjuhlaa. Meille katolilaisille tämä vuosi on merkittävä toistakin syystä, sillä tänä vuonna vietämme myös hiippakuntamme perustamisen 50-vuotisjuhlaa.

Alkuvuodesta ryhmä alkoi olla koossa, ja lopulta meitä matkaan lähtijöitä oli 32. Ryhmäämme johtivat taidokkaasti isä Wieslaw Swiech SCJ ja piispamme Józef Wróbel SCJ. Osa ryhmästämme oli tavannut toisensa ensimmäisen kerran jo huhtikuussa, joten matkaan lähtiessä tunsimme toisemme ainakin ulkonäöltä.

Ryhmämme olikin monenkirjavoimaa - mukana oli matkalaisia ympäri Suomea, mutta myös Puola, Viro, Ruotsi ja Irak olivat edustettuina. Mukana oli kokeneita Rooman matkajia ja aivan ensikertalaisia, nuoria ja vanhoja. Osa meistä oli katolilaisia, mutta mukana oli myös muita kristittyjä, mikä olikin sopivaa ottaen huomioon juhluvuoden ekumeenisen luonteensa.

Tapasimme toisemme toukokuun 4. päivän aamuna Helsinki-Vantaan lentokentällä, missä saimme matkalippumme. Lentokenttä olikin

yllättävän kiireinen, ja hetken jo tuntui siltä, ettemme varmasti edes ennätä lentokoneeseen. Kaikki kuitenkin sujui hyvin, ja edessämme oli kolmen tunnin lento aurinkoiseen Roomaan. Meille oli järjestetty bussikuljetus lentokentältä ursiiliinisarten vieraskotiin, joka toimi majapaikkana Roomassa oloamme ajan.

Matkapäivämme iltapäivä sujui melko pitkälle paikoilleen asettamisessa, huoneiden jakamisessa, joukkoliikennelippujen hankkimisessa ja muissa vastaavissa käytännön toimissa. Olimme sopineet, että ensimmäisenä päivänä ruokailemme kaikki yhdessä sisarten luona, mikä olikin todella mukavaa, koska saimme samalla mahdollisuuden tutustua toisiimme paremmin. Vietimme iltamessun sisarten kappelissa, söimme vielä illallisen yhdessä ja kokoonnuimme sitten keskustelemaan tulevien päivien ohjelmastamme. Muutamat meistä sinnikkäämmistä kävivät kaupungilla jo heti keskiviikkoiltana. Itse päädyin huonovereideni kanssa Vatiikaani ja onnistuimme osallistumaan kirkkoon Pyhän Pietarin kirkossa, joka oli todella juhlallinen ja vaikuttava tilaisuus.

Aloitimme kaikki päivämme viettämällä yhteisen laudeksen jo ennen aamiaista. Koska ryhmämme oli melkoisen suuri, olimme sopineet,

että kuljemme aina tapaamispaikoillemme pienemmissä ryhmissä, kukin valiten itselleen parhaiten sopivan reitin. Rooman ruuhkaiset bussit/ metrot/raitiovaunut tulivat todella tutuiksi! Torstaiksi olimme sopineet tutustuvamme kahteen Rooman suurista basilikoista - San Giovanni in Lateranoon ja Santa Maria Maggioreen. Lisäbonuksena ryhmällämme olikin se, että matkanjohtajamme olivat nähneet todella paljon vaivaa, ja onnistuneet järjestämään meille mahdollisuuksia viettää messuja ja rukoushetkiä eri kirkkojen kappeleissa. Jo tämä teki matkastamme todella ainutkertaisen.

Perjantaipäivän vietimme enemmän "kaupunkituristina" - meillä oli todella loistava opas, joka kuljetti meitä ympäri Colosseumia ja Forum Romanumia kertoen samalla mielenkiintoisesti ja värikkäästi Rooman historiasta. Pistäydymme myös katsomassa Mamertino-vankilaa, jossa myös pyhän Pietarin ja pyhän Paavalin uskotaan olleen vangittuina. Kaupunkieroksemme jälkeen kävimme vielä Santa Maria sopra Minervan basilikassa ja vietimme messun siellä olevassa suomalaisessa kappelissa. Isä **Tuomo T. Vimpärikin** ennäti liittyä seuraamme.

Lauantaina vierailimme Birgittalaisisarten luostarissa. Saimme mahdollisuuden tutustua luostariin, viettää mes-

San Paolo fuori le mura: Pyhän Pietarin patsas näyttää osoittavan mosaikkista tehtyjä paavien muotokuvia, niiden joukossa myös edesmenneen paavimme Johannes Paavali II:n kuva, nyt kuolinvuodella täydennettynä.

Fatiman ihmeet — osa 6

Viides ilmestys

Lasten ahdistelu herätti koko maassa suuttumuksen ja samalla halun tutustua Cova da Irian ilmestyksiin. Syyskuun 13. päivänä oli jo kello kymmenen aikaan koolla niin suuri kansanpaljous - parikymmentä tuhatta - että lapset suurella vaivalla pääsivät tammele. Polvistuneet ihmiset uskoivat heille huoliansa. Kellä oli rampa lapsi, kellä sokea, kellä poika tai mies sotarintamalla, kellä oli suru paatuneesta omaisesta.

Lucia polvistui tammen juurelle. Äkkiä hän keskeytti rukouksensa ja huudahti riemastuneena: "Tuolla hän on! Tuolla hän tulee!"

Aurinko himmeni niin, että kuu ja tähdet näkyivät,

tammen verhosi valkoinen harsomainen pilvi. Ylhäältä sateli valkoisia hiutaleita, päivänvalo muuttui kellertäväksi.

Onko ihmettelemistä, että taivaallisen olennon kirkkaus himmentää maallisen aurinkon?

Pyhä Neitsyt käski lasten jatkaa ruusukorukousta, jotta sota loppuisi. Hän lupasi ilmestyä lokakuussa Joosefin ja Jeesus-lapsen seurassa. Silloin hän myös lupasi ilmaista nimensä. Lasten oli lokakuun 13. päivänä välttämättä tultava.

Lucia esitti Neitsyelle läsnä olevien ihmisten pyynnöt. Hän sai vastaukseksi, että muutamat paranevat, mutta eivät kaikki, koska Herra ei

heihin luota. Lucian mainitessa, että kansa tahtoo rakentaa kappelin ilmestysten paikalle, Neitsyt sanoi sen hyväksyvänsä.

Kansanjoukko ei kuullut Ilmestyksen ääntä, se näki kuitenkin Lucian keskustelemaan jonkun kanssa. Hänen sanoessaan: "Nyt hän lähtee pois" aurinko sai entisen valonsa. Lapset palasivat vanhempiensa saattamina kotiin, ja joukko hajaantui.

Ilmestykset vetivät Aljustreltiin semmoisen määrän uteliaita, epäilijöitä ja pahan-suopia, että lasten täytyi luovuttaa lammasten kaitsemisen muille. Kirkkoherra ihmetteli, etteivät lapset kävijöiden paljoudesta sairastuneet.

Vieraiden joukossa oli Lisabonin pappisseminaarista professori, joka myöhemmin salanimellä Visconde de Montelo kirjoitti Fatiman ilmestysten historian. Hän voitti ystävällisyydellään lasten ja heidän vanhempiensa luottamuksen. Hän kuulusteli lapsia, kutakin erikseen kahdesti, syyskuun 27. ja lokakuun 11. päivänä. Hän kysyi, osaako Lucia lukea. Tyttö vastasi kieltävästi. Neitsyt oli käskennyt lasten oppia lukemaan.

Lasten vastaukset pitivät yhtä. Kysymykseen, minkä näköinen Neitsyt oli, he sanoivat hänen pukunsa olevan valkoinen ja kulturalangalla reunustettu. Päätä peitti valkoisen alas asti ulottuva huntu.

Kaulasta riippui kultainen kultaiseen tupsuun päättävä nyöri. Kätet olivat rinnan eteen yhteen liitettyinä, oikeasta kädestä riippui valkoinen valkoiseen ristiin päättävä rukousnauha. Rouva ei koskaan hymillyt, kasvojen ilme oli aina vakava, mutta ei surullinen. Hän näytti viisitoistavuotiaalta ja oli kauনিempi kuin kukaan muu. Hän sanoi tulevansa taivaasta ja lupasi lokakuun 13. päivänä ilmaista nimensä.

(Jatkuu...)

Fatiman ihmeet -sarja ilmestyi Uskon Sanoma -lehdissä 3-4/1953 -5-6/1955.

sun sisarten kappelissa sekä syödä maukkaan lounaan. Seurueeseemme liittyi jälleen Isä Tuomo sekä kaksi omaa pappiseminaarilaistamme, sekä muutamia muitakin Roomassa sillä hetkellä vierailulla olevia henkilöitä, mm. ortodoksisesta kirkosta. Ilta-päivällä ryhmämme hajaantui ja jokainen kävi katsomassa itseänsä kiinnostavia nähtävyyksiä. Osa meistä kuitenkin suunnisti San Giovanni in Lateranoon, sillä ilta-päivällä siellä vietettiin messua, jossa paavimme Benedictus XVI nimettiin virallisesti Rooman piispaksi. Tapahtuma oli todella vaikuttava. Koska paikalla oli paljon kutsuvieraita ja merkkihenkilöitä, turvallisuustoimet olivat tietenkin melkoiset. Kuitenkin myös meillä tavallisilla vierailla oli pääsy kirkkoon. Suurimmaksi osaksi jumalanpalvelusta joutui seuraamaan kirkkoon asetettujen TV-ruutujen kautta, koska tungoksen vuoksi aivan aitiopaikalle oli mahdotonta päästä. Siitäkin huolimatta tunnelma oli käsinkosketeltavan juhmallinen. Meille jäyhille suomalaisille yllättävinä olivat ajoittaiset käntäpöytäruokien ja riemuhuudot, mutta ehkäpä juuri ne tekivät tapahtumasta ikimuistettavan.

Sunnuntaipäivän viedon aloitimme messulla oman majapaikkamme kappelissa. Aikataulu olikin melkoisen kiireinen, sillä suunnistimme seuraavaksi Pyhän Pietarin aukiolle, jossa paavi Benedictus vietti Regina Caeli -rukoukset aukiolle kokoontuneiden kansanjoukkojen kanssa. Vaikka monet meistä ovatkin nähneet kuvia yllästä Pietarinaukiosta, itse paikalla oleminen oli jotain aivan muuta. Vaikka ympärillä tuntui jopa olevan tilaa, aukiolle oli varmasti ainakin muutamia kymmeniä tuhansia hurraavia katsojia. Ilta-päivällä suunnistimme matkamme neljanteen Rooman suurista basilikoista eli San Paolo fuori le Mura-basilikaan. Oli mielenkiintoista nähdä esimerkiksi se, minne Colosseumin pylväitä oli kuljetettu (suurta osaa niistä on käytetty Rooman uudelleenrakentamiseen mm. San Paolon basilikassa). Katonrajassa näkyivät myös mosaiikkisarjana kaikki paavimme. Tietyllä hartaudella ja haikeudella näimmekin siellä myös edesmenneen paavimme Johannes Paavali II:n

mosaiikin, jossa oli nyt mukana myös hänen virkakautensa päättymisvuosi.

Matkamme vierähti aivan uskomattoman nopeasti, ja aivan huomaamatta olikin edessä jo maanantai ja paluupäivämme. Herätys oli todella aikaisin, ja aamiainen kiireinen. Luovutimme huoneemme ja jätimme matkatavaramme säilöön sisarten huostaan. Vaikka olimme jo nähneet ja kokeneet uskomattoman paljon, koko matkamme varmasti kruunasi viimeinen päivämme. Jälleen kerran saimme olla syvästi kiitollisia piispallemme Jozefille, joka oli varmasti joutunut tekemään paljon työtä mahdollistaakseen pyhiinvaelluksemme viimeisen messun. Saimme nimittäin käyttöömmä Pietarin kirkon kryptan kappelin. Pääsimme kryptaan aikaisin aamulla heti kun se avattiin, ennenkuin turistien ryntäys kryptaan alkoi. Kappelin etuosasta näimme edessämme ensimmäisen paimenemme, Pyhän Pietarin haudan. Oikealla puolellamme lepäsi taas viimeisin edesmennyt paimenemme Johannes Paavali II. Kukaan meistä ei varmaan olisi voinut toivoa kuniimpaa lopetusta pyhinvaellusmatkallemme.

Niinpä me sitten palasimme majapaikallemme, noudimme tavaramme, nousimme bussiin ja suuntasimme matkamme kohti lentokenttää, kohti Suomea. Olimme saaneet nähdä ja kokea paljon, opimme tuntemaan toisiamme paremmin ja loimme varmasti monia uusia ystävyys-suhteita. Niinpä ryhmämme lensi takaisin Suomeen, pölyisenä, hieman palaneena, väsyneenä, mutta varmasti onnellisena.

Suuri kiitos kaikilla kansapyhiinvaeltajilleni - te kaikki teitte matkasta todella upean kokemuksen. Uskon myös, että koko ryhmämme yhtyy myös lämpimiin kiitoksiin piispa Jozefille ja isä Wieslawille siitä, että he mahdollistivat tämän pyhiinvaelluksen ja jaksoivat suurella kärsivällisyydellä paimentaa laumaansa, joka kieltämättä välillä olikin aikamoinen paimennettava.

MERVI YAGHMOUR

Jeesuksen pikkusisar

Aleth Marie
(Oechslin)

6.12.1928 - 5.6.2005

*Isäni,
jätän elämäni sinun käsiisi...*

In memoriam

Sunnuntaina 5.6.2005 tamperelaisten katoliilaisten kokoontuessa eukaristian viettoon yksi paikka kirkossa oli tyhjä. Jumala oli tullut muutamaa tuntia aikaisemmin noutamaan Jeesuksen pikkusisar Aleth Marien tivaan kotiin. Pikkusisar Aleth Marie oli syntynyt 6.12.1928 Dijonissa Ranskassa. Nuorena hän liittyi Jeesuksen pikkusarten sääntökuntaan. Hän antoi luostarilupauksensa

31.5.1956 Belgiassa. Hän oli jo matkalla pohjoiseen. Hän oli ilmaissut tahtonsa saada elää pohjoisten paimentolaisten eli saamelaisten parissa joko Suomessa tai Venäjällä.

Keskiviikkona 13.6.1956 hän saapui Kotkaan yhdessä toisen pikkusisaren kanssa. Matka rahtilaivalla Hollannista kesti viikon. Laivamatka oli rasittava ja usein pikkusisar Aleth Marie kertoi, että ensimmäiset päivät Suomen maankamaralla olivat edelleen kuin keinuvassa laivassa olemista. Pikkusisaret olivat muutamaa kuukautta aikaisemmin perustaneet yhteisön Kotkaan. Täällä pikkusisar Aleth Marie vietti siis ensimmäiset päivänsä Suomessa.

Millainen olikaan ensimmäinen konkreettinen tutustuminen pieneen Suomen paikalliskirkkoon? Isä Robert tuli liftaten Rekolasta pitämään liturgiaa torstaina 14.6. ja perjantaina 15.6. Kaksi pikkusisarta oli samaan aikaan Lapissa tutustumassa saamelaisten elämään. Avautuistie tie ehkä sinnepäin pikkusisar Aleth Marielle? Vähitellen meripuhovointi loppui ja pikkusisar Aleth Marie saattoi tutustua muutama viikko ystäviin ja pikkusisarten työpaikkoihin Kotkassa. Tiistaina 19.6. pikkusisar Aleth Marie kolmen muun pikkusisaren kanssa liftasi Kotkasta Helsinkiin. Täällä Lapista samana päivänä takaisin tulleet pikkusisaret kertoivat kokemuksistaan. Yhä edelleen pikkusisar Aleth Marien sydäntä Lappi veti puoleensa. Keskiviikkona 20. kesäkuuta Helsingin hyvin pienessä sisarten asunnossa yhdeksän pikkusisarta lauloi isä Robertin pitämässä liturgiassa. Studium Catholicumissa isä Lemaire oli yksin paikalla ja pikkusisar Aleth Marie toisen pikkusisaren kanssa meni siivoamaan Studiumia. Isä Lemaire oli ensimmäinen suomen kielen opettaja pikkusisar Aleth Marielle.

Juhannukseksi kaikki pikkusisaret menivät virojoelle, sillä tänä päivänä pikkusisaret suunnittelivat rukouksyhteisön perustamista, jossa kunnioitettaisiin Neitsyt Mariaa ja rukoiltaisiin Neuvostoliiton kansojen puolesta. Hyvin vaatimaton ja yksinkertainen oli pikkusisar Aleth Marien saapuminen Suomeen. 49 vuotta kestänyt juurtuminen Suomeen, suomalaisuuteen ja rakkaus Suomen paikalliskirkkoon sai täytymyksenä Tampereella.

Lapin unelmasta toteutui osa niinä kuutena vuonna (1975-1980), jolloin pikkusisaret viettivät joka kesä muutamia viikkoja Sevettijärvellä kolttasaamelaisten parissa. Toisenlaiseksi muodostui pikkusisar Aleth Marien elämä. Hän työskenteli mm. useita vuosia Palace-hotellin keittiössä, Sinebryhoffin tehtaassa Helsingissä ja myöhemmin Suomen Triכון tehtaassa Tampereella. Työläisten elämä tuli hänelle kovin tutuksi ja hän oli iloinen saadessaan näin konkreettisesti jakaa heidän elinolonsa. Työ ja rukous kulkivat rintarinnan hänen elämässään.

Pikkusisar Aleth Marie joutui jäämään varhaislääkkeelle 1983. "Liian varhain", hän sanoi usein itse. Viimeiset 16 vuotta hän työskenteli ahkerasti Mummon Kammarissa, luterilaisessa vapaaehtoiskeskuksessa, äiti Teresan peittojen parissa. Hän oli jo hyvin nuorena oppinut kutomisen taidon, ja hänen harrastuksensa sai suuren merkityksen vapaaehtoistyössä. Peittoiluppuja hän teki vielä viimeisinä elinpäivinä sairaalassa. Hän rakasti lapsia ja osallistui samaan aikaan yhdeksän vuoden ajan sairaiden lasten hoitoon lukemattomissa eri perheissä Mannerheimin Lastensuojeluliiton kautta.

Vuonna 2001 pikkusisar Aleth Marie joutui sydämen ohitusleikkaukseen, ja hänelle alkoi uusi elämäntalon vaihe. Vähä vähältä hänessä kasvoi tietoisuus, että elämä oli päättymässä. Viime aikoina hän usein sanoi: "Olen iloinen herveestäni, olen kiitollinen, että olen saanut elää pikkusisarena, en ole säästännyt voimiani. Olen saanut niin paljon. Jumala on ollut minulle hyvä."

Hänen viimeisten elinpäivien hengellisenä ravintona olivat isä Voillaumen (pikkuveljen perustajan) sanat: "Kohtaamiseni Herran kanssa lähestyy. Samalla kasvaa tietoisuus, että käteni ovat aivan tyhjt. Luottamus ja antautuminen Jeesuksen armahtavaisuuteen antaa minulle rauhan ja toivon. Olemme sairaita Jeesuksen edessä. Hänen haavansa parantavat meidät. On hyvä asettua köyhien, syntisten, sokeiden ja kurojen rinnalle, jotka lähestyvät Herraa, kaiken parantamisen ja kaiken anteeksiannon Mestaria."

Pikkusisar Aleth Marien sielunmessu oli 10.6. Tampereella ja hänet haudattiin 11.6. Turun katoliselle hautausmaalle. Pikkusisar Aleth Marie rakasti Suomea, oli kiitollinen saamastaan kutsukumuksesta ja iloinen kaikista ystävästä, joiden kanssa hän sai kasvaa pikkusisarena Jumalan rakkautta ja jotka auttoivat häntä juurtumaan koko sydämeästään Suomeen.

JEEUSKSEN PIKKUSISARET

*"Kesän tultua,
Kukkien ja lintujen tultua
sinä, Herra, kutsuit luoksesi
rakkaan ystävän,
joka lämmöllään sulatti
kaikki jäät.*

*Herra, me kiitämme sinua,
että saimme elää yhdessä
hänen kanssaan,
Kanna häntä käsilläsi,
Herra, vie hänelle viestimme:
Me kiitämme ja kaipaamme
sinua, Aleth Marie." (EG)*

Nordiska Helgonkungar

Såsom mina helgonberättelser utvisat kommer helgonen inte bara från olika länder och folk utan också från olika samhällsklasser. Under högmedeltiden, från elfte till och med trettonde seklet, fanns det förhållandevis många heliga kungar i Europa. Nämnas kan t.e.x. kung Stefan av Ungern på 1000-talet och Ludvig den helige av Frankrike på 1200-talet. I Norden hade vi också heliga kungar: Knut i Danmark, Erik i Sverige och Olof i Norge.

Äldst, populärast och mest känd även utanför Nordens gränser är Olof. Han föddes omkring 995. Hans mor blev tidigt änka efter en småkung och senare omgift med en annan. Sonen var envis och uppnosig så styvfadern sände honom på vikingafärd västerut för att mogna till man. Under flere års färder blev han kristen, döptes i Rouen och återkom till Norge säker på att hans uppgift var att ena och kristna Norge. Landet var

på den tiden mycket splittrat. En del lydde under Danmark, vissa gränsmarker under Sverige, därtill fanns det norska lokala småkungar och mäktiga storbönder. Spridda kristna fanns det på olika hall. En av Olofs företrädare, Olav Trygvason hade strävat till att kristna landet men efter hans död hade hedendomen igen fått övertaget.

Med ungdomlig iver och god tur lyckades Olof erövra stora delar av landet. I den mån hövdingarna erkände Olof som kung uppmanade han dem att bygga kyrkor på sina marker. Detta bidrog till kristnandet. Under hednaden hade hövdingarna framburit offer för hela trakten. Så det kändes naturligt när hövdingarnas kyrkor blev centrum för traktens kristendom. I Norge med dess dåliga landförbindelser var det viktigt att ha många kyrkor.

Under hela sin tid som kung införde Olof kristna lagar. Dessa väckte mycket motstånd. Stormännen kunde t.e.x. inte acceptera att småfolket skulle ha samma män-

niskorättigheter som de, att vikingatåg var rån- och rövarfärder som ej var tillåtna för kristna och att en man var skyldig sin hustru samma trohet som han fordrade av henne. Detta sistnämnda var så svårt att Olof själv inte lyckades leva upp till det. Hans ende son hade drottningens tjänarinna till mor.

Allt detta bidrog till motsättandet mot Olof. När Knut den store av England och Danmark, efter att ha fått fred i England år 1026 kom för att kväsa Norge fick Olof inte stort följ. Och ännu värre blev det 1028. Det året blev Olof tvungen att över Sverige fly ända till Ryssland. Där blev han vänskapligt mottagen av Ingegerd, en svensk prinsessa och hans hustrus halvsyster, och hennes man. Hos dem vistades han par år och hans andliga liv lär ha fördjupats mycket under denna tid då han bara kunde lita på Gud. Sedan kom vänner med budet att Norge igen var utan kung, vilket fick honom att återvända. På vägen samlade han trupper i Sverige.

Hans uppstånd i Norge gav inte stort resultat men de som följde honom gjorde det helhjärtat. Mot honom stod en väldig bondehär som dock icke hade någon ledare. Den bands bara samman av att de alla sökte sina egna personliga intressen. Olofs män var bundna till hans personlighet. Med honom ville de segra eller falla.

Den lilla hären lyckades först driva bondehären tillbaka men i längden blev övermakten för stark. Kungens sköldborg blev bruten. En man vid namn Thore Hund högg sig fram till kung Olof, sårade honom först i knäet och sedan i underlivet. Olof fällde sitt svärd, gav sin själ i Guds hand och dog. På kvällen efter slaget kom folk och sökte sina släktingar. Men Thore Hund gick till Olofs lik, rätade ut kroppen och torkade blodet av ansiktet. Av blodet kom något i ett sår som han fått i handflatan och det började genast läkas. Fienden Thore Hund var den förste som trodde på Olofs helighet och han kände sin

skuld. Som bot för han till Jerusalem och blev på den vägen. Slaget stod ju vid Stiklestad. Bonden på den gården kom på natten med sin son och tog Olofs lik. De tvättade det och svepte det och gömde det i ett vedskjul där de staplade upp ved omkring honom.

Detta skedde den 29.7.1030. Inom ett år spred sig hans helgonrykte över hela landet. Den segrande bondehären upplöste sig i sina enkla delar och för hem utan något jubel.

Ungefär ett halft sekel senare levde, verkade och mördades Knut den helige i Danmark. Om honom har jag skrivit skilt i samband med 900-års minnet av hans död. Och efter ännu ett halft sekel har vi sedan kung Erik i Sverige. Han levde under en tid då tillståndet i Sverige var både räddigt och oroligt. Den gamla kungaätten hade dött ut och följdes av stridigheter om tronen. I dem blandade sig till råga på allt även Danmark.

Sveriges tidiga historia är inte lika väl dokumenterad som Danmarks och Norges. Därför vet vi inte vilket år Erik blev vald till kung över hela landet. Genom jämförande forskning har Jarl Gallén kommit till att det troligen var i början av 1150-talet. Han var en god och ansvarsmedveten regent. Så snart han blivit krönt gjorde han sin eriksgata i landet och stiftade fred mellan undersåtarna. Han visade också en ovanlig rättfärdighet genom att taga emot de så kallade konungssakörens som han haft rätt till men såg att det var mera behov av lokalt. Han stiftade goda lagar som värnade om kvinnofrid och de svagas rättigheter. Dessa väckte harm hos en del stormän. Han lät också bygga och reparera kyrkor. Bl.a. utvidgade han domkyrkan i Gamla Uppsala.

När det blivit lugn i riket samlade han en här och for på korståg till Finland = Egentliga Finland. Korståg var vid 1100-talets mitt nästan en modetrend. Utom det andra korståget till det Heliga landet sattes 1147 också ett verkligt korståg igång mot vänderna i Mecklenburg och Pommern. I det deltog flere nordtyska furstar och de danska kungarna Knut och Sven. Med sig på det finska korståget hade kung Erik biskop

Under högmedeltiden, från elfte till och med trettonde seklet, fanns det förhållandevis många heliga kungar i Europa. Nämnas kan t.e.x. kung Stefan av Ungern på 1000-talet och Ludvig den helige av Frankrike på 1200-talet. I Norden hade vi också heliga kungar: Knut i Danmark, Erik i Sverige och Olof i Norge. Här ser vi St. Eriks katedral i Stockholm.

Asiallisesti vihkivedestä

Markku Kopusella menee kirjoitustani koskevassa kirjeessään (Fides 07/05) puurot ja vellit paremman kerran sekaisin. Vihkivesi ei ole sakramentti eikä se ole ainoastaan kasteveittä, "tehdäänhän" sitä kasteriitin ulkopuolellakin. Koponen ei ilmeisesti tunne katolisen elämän keskeistä käsitettä, sakramentaalia. Katolisen kirkon katekismuksen pykälän 1667 mukaan sakramentaalit ovat pyhiä merkkejä, joiden kautta saadaan hengellisiä armoja kirkon esirukouksella. Ne pyhittävät elämän eri tilanteita olematta kuitenkaan sakramenteja, vaan esi-

merkiksi vihkimyksiä, siunauksia tai eksorkismeja. Taikausko, jona Koponen vihkiveden hurskaan käytön yrittää esittää, tai saati minkäänlainen magia ei kuulu minkäänlaisten taaleihin, koska niissä on kyse Jumalan siunauksen anomisesta kirkon arvovallalla. Koposen peräänkuuluttamassa "terveessä" katolisessa teologiassa ei postkonsiliaariseen tapaan ole näemmä sijaa minkäänlaatuiselle kansanhurskaudelle saati yliluonnollisuudelle, vaikka Jumalasta puhutaankin. Tämän teologian hedelmät ovat käyneet meille kirkollisessa elämässä viime

vuosikymmeninä valitettavan tutuiksi. Jos katolisuus riisutaan kaikesta kirkon opetuksen mukaisesta mystiikasta ja protestantisoidaan täysin, ei ole syytä ihmetellä, miksi Matti Meikäläinen on kovin

paljon kiinnostuneempi New Agestä ja idän uskonnoista kuin tylsästä 2000-luvun yliopistokatolisuudesta.

FM TEEMU HEIRAMO
HELSINKI

Lukijoilta

Tarjottavat kirjoitukset toimitetaan Fidesin toimitukseen kirjekuoressa tai sähköpostilla. Kuori merkitään tunnuksella "lukijoilta", sähköposti otsikoidaan samoin. Mielipiteitä ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

Henrik och gav oss sälunda värt nationalhelgon.

Kung Erik var likasom Olof och Knut personligen from, ägnade sig åt bönen, vakor och återhållsamhet. Han använde en tagelskjorta som efter hans död, fuktig av hans blod togs tillvara och förvarades i Uppsala.

Efter en god regering utbröt plötsligt ett uppror. En dansk prins Magnus Henriks son krävde riket som morsarv - det hade han ej rätt till enligt svensk lag - och sammanträdde sig med en icke namngiven svensk storman och anföll Erik i Uppsala. Alla källor är eniga om att det skulle ha skett den 18. maj 1160 på Kristi himmelsfärdsdagen. Ett problem med denna datering är att Kristi himmelsfärdsdagen det året inföll redan den 5. maj. Dagen kan kanske ha varit hans skrinlägningsdag men saken förblir i varje fall en gåta.

Legenden berättar att Erik fick bud om att fiender närmade sig medan han var med om mässan. Han ville först höra den färdig och först därefter beväpnade han sig och gick ut med sin hird till kamp mot en stor övermakt. De föll nästan alla. Kungen blev i vimlet dragen av hästen så att han föll ned på ryggen och nägon högg huvudet av honom. Den framifrån avhuggna halskotan finns bland hans ben i hans skrin i Uppsala domkyrka.

En mansålder (=drygt 30 år) efter sin död var han officiellt erkänd som ett av Uppsala ärkestifts helgon. Han är genom sitt korståg till Finland på ett speciellt sätt lierad med Finland.

Dessa tre nordiska kungar kallas martyrer fastän de inte dött i strid för den kristna tron utan mot officiellt kristna upprorsmän. Under medeltiden hade man börjat betrakta alla goda människor som lidit en orättvis bräd död som martyrer. Alla godkändes inte av kyrkan, men dessa kungar som envetet arbetat för de svagas rättigheter och för lag och ordning samt på olika sätt visat sin kärlek till Gud, ansågs med full rätt kunna bära martyrnämnet.

St. Olofs festdag 29.7., st. Eriks 18.5. och st. Knuts 13.7.

MÄRTA AMINOFF

HIIPPAKUNNAN ELÄKELÄISPÄIVÄ

LAUANTAINA
27. ELOKUUTA 2005

STELLA MARISISSA

Teresa ry kutsuu kaikkia hiippakunnan eläkeläisiä viettämään yhteistä päivää Stella Marisissa.

Henkilökohtainen kutsu, joka sisältää päivän ohjelman, postitetaan kaikille eläkeläisille.

Ilmoittautumiset viimeistään 23.8.2004

Pyhän Henrikin kansliaan
p. 09-682 4040 klo 10-14 ma-pe
tai

Pyhän Marian kansliaan
p. 09-241 1633 klo 10-16 ti ja to

Järjestämme bussikuljetuksen, bussi lähtee klo 10.00 Pyhän Henrikin katedraalilta ja n. klo 10.15 Pyhän Marian kirkolta.

TERVETULOA!

Teresa ry

XIN THONG BAO

Ngay 17.4.2005 vua qua, nhom Viet Nam da ban thuc an o nha tho Maria duoc 773 Eur va da giao cho Cha Kazimierz. Xin CAM ON rat nhieu nhung nguoi da giup do vat chat lan tinh than, khong ai lay von, ma lai cho ca von lan loi. Cung xin CAM ON rat nhieu nhung nguoi da truc tiep den mua ung ho, bang cach nay da gop quy cho nha tho ma noi minh dang cu ngu. Neu khong co cac ong ba den mua giup, thi chung toi cung khong biet ban cho ai? Nhat la nhung nguoi Phan Lan, ho rat cam kich, vi nguoi Viet Nam da gop mot phan cong suc giup do giao xu chung qua chung ta. Trung tuan thang 9 se ban tiep, nham ngay Chua Nhat 18.9.2005, sau thanh le Misa, tu 11.00 gio den 14.00 gio chieu.

Sau day la ten cua ong, ba da dong gop nau nuong thuc an cho ngay ay: O. B. Quat & Nga, O. B. Hieu & Chinh, O. B. Hai & Yen, O. B. Luyen & Duoc, O. B. My & Phuong, O. B. Nhat & Tuyet, O. B. Trung & Nhung, O. B. Chanh & Thuy, O. B. Phuong & Mai, O. B. Nguyen & Cuc, O. B. Hung & Lien, B. Tan, B. Yen, B. Ngoc.

Xin Thien Chua la Cha Toan Nang chuc phuc cho moi nguoi. Than ai, Maria Oanh (dien thoai 09-8024123 & 040-5873671)

ILMOITUS

Viime huhtikuun 17. päivänä vietnamlaisryhmä myi itämaista ruokaa Pyhän Marian seurakuntatalissa keräten 773 Eur ja antoi sen isä Kazimierzille. Paljon kiitosta niille seurakuntalaisille jotka ovat auttaneet sekä aineellisesti että henkisesti, antaen sekä omavaraisuuden että voiton. Myös monet kiitokset niille ihmisille jotka ovat tulleet ostamaan ruokaa tukien näin seurakuntamme rahoitusta. Jos ette olisi tulleet ostamaan, emme olisi tienneet kenelle pitäisi myydä? Eryyisesti suomalaiset olivat kiitollisia siitä, että vietnamlaiset ovat osallistuneet tukemaan seurakuntamme toimintaa. Me jatkamme samalla tavalla itämaisen ruuanmyynnin Pyhän Marian seurakuntatalissa ensi kerralla, sunnuntaina 18.9.2005, ensimmäisen pyhän messun jälkeen, klo 11.00 - 14.00. Tervetuloa uudelleen!

Seuraavassa on niiden seurakuntalaisten nimejä jotka ovat osallistuneet laittamaan ruokaa sitä päivää varten: Mr & Mrs Quat & Nga, Hieu & Chinh, Hai & Yen, Luyen & Duoc, My & Phuong, Nhat & Tuyet, Trung & Nhung, Chanh & Thuy, Phuong & Mai, Nguyen & Cuc, Hung & Lien; Mrs Tan, Mrs Yen, Mrs Ngoc.

Siunatkoon Jumala, Kaikkivaltias Isä, jokaista meistä! Sydämellisissä terveisin, Maria Oanh (puh. 09-8024123 & 040-5873671)

45 000 vuoden vapautus kiirastulesta

Tällaista luvattiin 1400-luvun jälkipuoliskolla sille, joka ripittäytymisen jälkeen rukoili *Kristus tuskien miehenä* -hartauskuvan edessä. Nyt samanlainen maalaus – ja monia muita vanhan italialaisen taiteen hartaita ja lumoavia tulkintoja kristinuskon keskeisistä aiheista – on nähtävillä Tampereen taidemuseossa, aivan katolisen kirkon

naapurissa. Esillä on 2.10.2005 saakka näyttely Humanismin lähettiläät – Italialaisia taidearteita Belgradin Kansallismuseon kokoelmista. Mahdollisuus, jota et voi jättää käyttämättä!

ELINA BONELIUS

Humanismin lähettiläät

Harvinainen kokonaisuus italialaisen vanhan taiteen aarteita on nyt ensi kertaa näyttelykierroksella Euroopassa. Kysymyksessä on ennestään lähes tuntematon kokoelma, jota ovat aiemmin ihailleet lähinnä vain harvat tutkijat. Ennen Tamperetta näyttely on ollut esillä Italiassa Bolognan Pinacoteca Nazionalessa ja Barin Castello Sveossa. Tampereelta näyttely palaa kotiin Belgradin kansallismuseoon.

Näyttelyn teokset kertovat länsimaisen taiteen suuntauksista 1300-luvulta 1700-luvulle. Lämpileikkaus italialaisen taiteen historiasta, koulukunnista ja tyylisuunnista on perusteellinen. Taidehistorian lisäksi näyttely kertoo myös teologiasta ja hengellisyydestä: kristinuskon suuri kertomus Vanhan testamentin tapahtumista Kristuksen ja Marian elämään ja pyhimyksiin avautuu katsojan eteen lukuisina tulkintoina. Mukana on myös maisemamaalauksia, asetelmia ja aiheita antiikin jumaltaruista. Tyyllisiä ääripäitä edustavat toisaalta 1300-luvun kultapohjaiset pyhät kuvat ja toisaalta Guardin ja Canaletton eloiset näkymät Venetsiasta. Renessanssimaalauksissa kuvastuvat humanismin aatteet ja 1600-luvun maalauksissa näyttäytyvät niin klassistinen perinne kuin maalauksellinen, uutta taidetta ennakoiva tyyli.

Pitkään unohtuissa ollut laadukasta ja mielenkiintoista kokoelmaa täydentävät Suomessa olevat vanhat, italialaiset taideteokset. Kaksi yksityiskokoelmista lainattua korkeatasoista maalausta on ensimmäistä kertaa näytteillä. Edes mukana olevat suomalaisten museoiden teokset eivät ole suuren yleisön keskuudessa kovin tunnettuja.

Näyttelyn yhteydessä julkaistaan edustava suomen- ja englanninkielinen näyttelykirja. Sen lähtökohtana on Belgradin kansallismuseon kokoelmaluettelo, jota on täydennetty ja laajennettu.

TAMPEREEN TAIDEMUSEON NÄYTTELYESITTEESTÄ

Tampereen taidemuseon osoite on Puutarhakatu 34
Avoimna ti - su 10 - 18, ma suljettu

Pääsymaksut: aikuiset 6 e, ryhmät min. 10 hlöä 5 e/hlö, eläkeläiset ja työttömät 5 e, lapset (7 - 16-vuotiaat) 2 e,
alle 7-vuotiaat ilmaiseksi
Yleisöpastukset to klo 14 ja su klo 15

Tampereen taidemuseossa vanha italialainen taide ja neosurrealismi kohtaavat
Esillä 14.5.-2.10.2005 kaksi näyttelyä:

Humanismin lähettiläät - Italialaisia taidearteita Belgradin kansallismuseon kokoelmista
Leza Lidow - Ikuinen kamppailu

Katolisen kirkon katekismus

Katolisen kirkon katekismus, yli kymmenen vuoden käännösprojekti, on valmistumassa elo-syyskuun aikana. Arvokas, kovakantinen, 815-sivuinen kirja on nyt tilattavissa ennakkoon.

Perusteos jokaiseen katoliseen kotiin, jokaiselle katolisesta uskosta kiinnostuneelle.
Korvaamaton lähdeos jokaiselle katolisen kirkon tutkijalle.

Ennakkotilaushinta 50 euroa sisältää postitus- ja postiennakkokulut (kotimaahan).

Tilauksia otetaan vastaan Katolisessa tiedotuskeskuksessa arkisin klo 10-16:
Puh. 0208 350751, sähköposti info@catholic.fi.

Tarjous on voimassa toistaiseksi.